DZIENNIK URZĘDOWY

MINISTERSTWA SKARBU

Warszawa, dnia 10 lipca 1946 r.

Nr 12

TREŚĆ DZIAŁU URZĘDOWEGO:

134

DEKRET

z dnia 16 maja 1946 r.

o zobowiązaniach podatkowych.

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Dział I.

Przepisy ogólne.

Rozdział 1.

Przepisy wstępne.

Art. 1. 1. Zobowiązanie świadczenia na rzecz Skarbu Państwa lub związku samorządu terytorialnego określonej sumy pieniężnej z tytułu obowiązku podatkowego (zobowiązanie podatkowe) wynika bądź bezpośrednio z ustawy, bądź z decyzji władzy opartej na ustawie.

2. Ustawy określają podmiot, przedmiot, podstawę opodatkowania, treść obowiązku podatkowego oraz termin wykonania zobowiązania podatkowego.

Art. 2. 1. Przepisy niniejszego dekretu stosuje się również do opłat stemplowych oraz do komunalnych opłat administracyjnych i specjalnych dopłat, a także w innych przypadkach prawem przewidzianych.

2. Przepisów niniejszego dekretu nie stosuje się do podatków pośrednich, ceł, jak również — poza wyjątkiem przewidzianym w art. 32 ust. 3 — do grzywien i kar pieniężnych, chyba że przepisy szczególne stanowią inaczej.

Art. 3. 1. Zobowiązanie podatkowe obejmuje należności główne i uboczne.

2. Przepisy niniejszego dekretu odnoszące się do należności głównych stosuje się odpowiednio do należności ubocznych.

Art. 4. 1. Należnością główną jest świadczenie pieniężne, przypadające z tytułu obowiązku podatkowego.

2. Należnością uboczną jest świadczenie pieniężne z tytułu nieuiszczenia należności głównych w terminie.

Art. 5. 1. Podatki są osobiste i rzeczowe.

2. Podatek uważa się za rzeczowy, jeżeli przedmiotem opodatkowania jest obrót, majątek lub przychód z majątku; inne podatki uważa się za osobiste, chyba że ustawy stanowią inaczej.

Art. 6. Do danin, wymienionych w art. 2 ust. 1, stosuje się przepisy odnoszące się do podatków osobistych, chyba że przepisy niniejszego dekretu stanowią inaczej; ograniczenie, określone w art. 12 ust. 6, ma tu odpowiednie zastosowanie.

Art. 7. 1. Nieuiszczona w terminie płatności należność główna jest zaległością.

2. Zaległości podlegają przymusowemu ściągnięciu od dłużnika w trybie egzekucji administracyjnej wraz z należnościami ubocznymi.

3. Dłużnikiem jest każda osoba, na której ciąży obowiązek wykonania zobowiązania podatkowego.

Art. 8. 1. Jeżeli istnieje niebezpieczeństwo, że w razie zwłoki należność główna nie zostanie uiszczona, może być ona zabezpieczona na majątku dłużnika przed terminem płatności w trybie egzekucji administracyjnej.

2. Koszty zabezpieczenia ponosi Skarb Państwa lub związek samorządu terytorialnego, w zależności od tego, czyja należność podlega zabezpieczeniu.

Rozdział 2.

Odpowiedzialność za zobowiązania podatkowe.

Art. 9. 1. Za zobowiązanie podatkowe odpowiada podatnik z mocy samego prawa całym swoim majątkiem, chyba że z mocy ustawy obowiązek wpłacenia należności z tytułu zobowiązania podatkowego podatnika ciąży wyłącznie na płatniku.

2. Płatnicy odpowiadają z mocy samego prawa całym swoim majątkiem za zaniechanie ustawowego lub zleconego obowiązku obliczenia i pobrania od podatnika należności z tytułu zobowiązania podatkowego, za pobranie w kwocie niższej niż należało, jak również za niewpłacenie właściwym władzom we właściwym terminie sum pobranych. Poza tym do zobowiązania płatnika stosuje się te same przepisy co do zobowiązania podatkowego podatnika. Przepisy ustaw ograniczające odpowiedzialność płatników pozostają w mocy.

3. Osoby trzecie odpowiadają za zobowiązania podatkowe podatnika w przypadkach i na zasadach określonych w niniejszym dekrecie.

4. Do orzekania o odpowiedzialności, określonej w ust. 3, oraz do ustalenia wysokości kwoty, za którą odpowiada osoba trzecia, uprawnione są władze powołane do orzekania o zobowiązaniu podatkowym.

Art. 10. Członkowie rodziny podatnika odpowiadają solidarnie z podatnikiem za wymierzony mu podatek w tym stosunku, w jakim ich majątek, przychód lub dochód (zysk) były przyjęte do podstawy opodatkowania.

Art. 11. Spadkobiercy podatnika odpowiadają za zobowiązania podatkowe spadkodawcy i masy spadkowej w tym samym stosunku i w tych samych granicach, w jakich odpowiadają w myśl zasad prawa spadkowego za zobowiązania oparte na tytułach prywatno-prawnych. W tym stosunku i w tych granicach spadkobiercy odpowiadają za wszelkie zobowiązania podatkowe zmarłego, choćby one zostały ustalone po jego śmierci.

Art. 12. 1. Za podatki rzeczowe obok podatnika odpowiada solidarnie z nim nabywca majątku przyjętego do podstawy opodatkowania podatnika. Tak samo odpowiada on, gdy do podstawy opodatkowania przyjęty był obrót lub przychód z tego majątku.

2. Odpowiedzialność nabywcy określa się w takim stosunku, w jakim majątek, przychód lub obrót były przyjęte do podstawy opodatkowania podatnika.

3. Odpowiedzialność nabywcy odnosi się do podatków za okres czasu przed nabyciem majątku podatnika.

4. Nabywca odpowiada tylko do wysokości wartości nabytego majątku. Do tej wysokości odpowiada on całym swoim majątkiem.

5. Nie stanowi nabycia przedsiębiorstwa ani jego części nabycie towarów, jeżeli nabycie to wynikło z czynności handlowych, chyba że nabycie towarów przez nabywcę przedsiębiorstwa lub członków jego rodziny nastąpiło w związku z nabyciem przedsiębiorstwa.

6. Odpowiedzialność nabywcy ulega ograniczeniu do wysokości sum wyszczególnionych w zaświadczeniu, wystawionym przez właściwą władzę na wniosek osoby zainteresowanej, jeżeli nabycie nastąpiło w ciągu trzech dni od daty wystawienia tego zaświadczenia. Nie uwłacza to przepisom art. 23.

7. Przepisy niniejszego artykułu o odpowiedzialności nabywcy odnoszą się również do opłaty stemplowej od pism, stanowiących tytuł przejścia własności rzeczy nieruchomych.

Art. 13. Użytkownik lub dzierżawca nieruchomości gruntowej albo budynkowej odpowiada solidarnie z podatnikiem za podatki rzeczowe, przypadające od użytkowanej lub dzierżawionej nieruchomości, których terminy płatności przypadają w czasie trwania użytkowania lub dzierżawy.

Art. 14. 1. Jeżeli majątek lub część majątku podatnika przeszła na własność, w użytkowanie lub dzierżawę jego małżonka lub krewnego do trzeciego stopnia albo powinowatego do drugiego stopnia, nabywca, użytkownik lub dzierżawca odpowiada solidarnie z podatnikiem za wymierzony mu podatek osobisty za czas przed przejęciem majątku na własność, w użytkowanie lub dzierżawę.

2. Wysokość odpowiedzialności za podatek określa się w takim stosunku, w jakim nabyty majątek miał wpływ na wysokość wymierzonego podatku.

3. Odpowiedzialność określona w ustępach poprzedzających ciąży także na obdarowanym nawet, jeżeli nim nie jest osoba wymieniona w ust. 1.

Art. 15. 1. Za podatki osobiste wymierzone osobom prawnym odpowiada solidarnie z podatnikiem nabywca majątku osoby prawnej lub takiego zespołu przedmiotów majątkowych, bez którego nie jest możliwe kontynuowanie dotychczasowej działalności osoby prawnej. Odpowiedzialność odnosi się do czasu przed nabyciem.

2. Przepis art. 14 ust. 2 ma tu odpowiednie zastosowanie.

Art. 16. Do odpowiedzialności za podatki rzeczowe, których przedmiot opodatkowania stanowi przychód ze świadczenia usług nie wchodzącego w zakres przedsiębiorstwa, stosuje się przepisy o odpowiedzialności za podatki osobiste.

Art. 17. Przepisów o odpowiedzialności nabywcy za zobowiązanie podatkowe poprzednika nie stosuje się do nabywcy w trybie postępowania egzekucyjnego.

Art. 18. Za zobowiązanie podatkowe spółki, która nie jest spółką handlową, spólnicy odpowiadają majątkiem spółki bez ograniczenia, osobistym zaś majątkiem w stosunku do wartości wkładów.

Art. 19. 1. Za zobowiązanie podatkowe spółki jawnej odpowiada każdy spólnik całym swym majątkiem solidarnie z pozostałymi spólnikami oraz ze spółką.

2. Przepis ust. 1 stosuje się również do odpowiedzialności spólników spółki komandytowej za jej zobowiązanie podatkowe z tym ograniczeniem, że komandytariusz odpowiada tylko do wysokości sumy komandytowej.

Art. 20. 1. Za zobowiązanie podatkowe spółki z ograniczoną odpowiedzialnością odpowiadają oso-

biście i solidarnie zarówno obecni, jak i byli członkowie zarządu spółki, jeżeli egzekucja wdrożona do jej majątku okaże się w całości lub w części bezskuteczna.

2. Odpowiedzialność członków zarządu spółki określona w ust. 1 obejmuje wszelkie zobowiązania podatkowe, które istniały w czasie pełnienia przez nich obowiązków członków zarządu spółki.

3. Jeżeli według uzasadnionego przypuszczenia egzekucja (ust. 1) może okazać się w całości lub w części bezskuteczna, władza powołana do ustalenia zobowiązania podatkowego może zarządzić zabezpieczenie należności na majątku członków zarządu spółki, nawet przed terminem płatności.

4. Przepisy ust. 1—3 mają odpowiednie zastosowanie do członków zarządu spółdzielni, której Związek Rewizyjny Spółdzielni Rzeczypospolitej Polskiej lub Państwowa Rada Spódzielcza nakazała rozwiązanie z powodu działalności niezgodnej z zasadami ruchu spółdzielczego. W tym przypadku odpowiedzialność członków zarządu rozciąga się na okres wsteczny, poczynając od dnia, od którego według orzeczenia Związku Rewizyjnego lub Państwowej Rady Spółdzielczej działalność spółdzielni nie była zgodna z zasadami ruchu spółdzielczego.

Art. 21. W przedsiębiorstwach państwowych i pozostających pod zarządem państwowym za należności uboczne odpowiada całym swoim majątkiem osoba odpowiedzialna za prowadzenie przedsiębiorstwa. Władza podatkowa może jednak zwolnić tę osobę od odpowiedzialności, jeżeli uzna, że nie uiściła ona należności w terminie z powodu przeszkody nie dającej się pokonać.

Art. 22. Przepisy niniejszego rozdziału nie wyłączają odpowiedzialności za zobowiązania podatkowe z majątku, na którym zobowiązania te zostały zabezpieczone hipoteką lub zastawem.

Rozdział 3.

Przywileje.

Art. 23. 1. Podatki rzeczowe korzystają z ustawowego prawa zastawu i pierwszeństwa zaspokojenia z majątku, który przyjęty był do podstawy opodatkowania, przed wszystkimi innymi wierzytelnościami, nie wyłączając wierzytelności hipotecznych i wszelkich innych wierzytelności uprzywilejowanych z wyjątkiem kosztów egzekucyjnych, alimentów oraz bezspornych wynagrodzeń za pracę.

2. Z ustawowego prawa zastawu i pierwszeństwa zaspokojenia, określonego w ust. 1, korzystają podatki rzeczowe bez względu na zmianę w tytule własności majątku oraz, jeżeli chodzi o majątek przedsiębiorstwa, w stosunku do wszystkich wchodzących w skład jego przedmiotów.

3. Rozporządzenie Ministra Skarbu określi, jakie przedmioty należy uważać za wchodzące w skład majątku przedsiębiorstwa.

4. Przywileje, określone w ust. 1, służą podatkom, przypadającym za bieżący rok kalendarzowy oraz za dwa lata poprzedzające, wraz z dodatkami za zwłokę i kosztami egzekucyjnymi.

Art. 24. Podatkom nie korzystającym z przywilejów określonych w art. 23 służy kolejność zaspokojenia przewidziana w sądowym postępowaniu egzekucyjnym.

Art. 25. W razie zbiegu roszczeń z tytułu podatków państwowych i komunalnych, mających jednakowy przywilej, zaspokojenie roszczeń następuje proporcjonalnie do wysokości należności państwowych i komunalnych.

Rozdział 4.

Odroczenia i raty.

Art. 26. 1. Należności z tytułu zobowiązania podatkowego mogą być na prośbę dłużnika odraczane lub rozkładane na raty.

2. Właściwość władz podległych Ministrowi Skarbu w zakresie odraczania lub rozkładania na raty należności oraz warunki udzielania tych ulg ustala w drodze rozporządzenia Minister Skarbu, a co do należności związków samorządu terytorialnego — Minister Administracji Publicznej bądź Ziem Odzyskanych w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 27. Odroczenie terminu płatności lub rozłożenie na raty należności głównej rozciąga się na na należności uboczne.

Dział II.

Należności główne.

Rozdział 1.

Powstanie zobowiązań podatkowych.

Art. 28. 1. Zobowiązanie podatkowe powstaje z chwilą doręczenia podatnikowi, a w razie śmierci podatnika jego spadkobiercom — w sposób prawem przepisany — decyzji, ustalającej zobowiązanie podatkowe.

2. Jeżeli ustawa przewiduje obowiązek uiszczenia podatku bez uprzedniego doręczenia decyzji, zobowiązanie podatkowe powstaje z nastaniem okoliczności wskazanych w ustawie.

Art. 29. 1. Zobowiązanie podatkowe jest płatne w terminie określonym w ustawie. Jeżeli termin płatności jest w ustawie określony kalendarzowo, decyzja zaś ustalająca należność nie została doręczona co najmniej na miesiąc przed terminem płat-

ności kalendarzowo określonym, obowiązuje termin określony w ust. 2.

2. Jeżeli ustawy inaczej nie stanowią, termin płatności należności z tytułu zobowiązania podatkowego upływa w miesiąc po doręczeniu decyzji ustalającej należność.

Rozdział 2.

Wygaśnięcie zobowiązań podatkowych.

Art. 30. Zobowiązanie podatkowe wygasa przez zapłatę, potrącenie, umorzenie lub przedawnienie.

Art. 31. 1. Zapłata należności z tytułu zobowiązania podatkowego następuje pieniędzmi mającymi obieg prawny w chwili zapłaty.

2. Minister Skarbu może w drodze rozporządzenia określać także inną formę zapłaty obok określonej w ust. 1.

Art. 32. 1. Dłużnik, mający zobowiązanie podatkowe z różnych tytułów, może wskazać przy zapłacie, które zobowiązanie chce uiścić.

2. Jednak z tego, co przypada na rachunek danego zobowiązania podatkowego, władza podatkowa ma prawo zaspokoić przede wszystkim koszty egzekucyjne oraz dodatki za zwłokę.

3. W braku jakiegokolwiek oświadczenia ze strony dłużnika zapłatę zarachowuje się przede wszystkim na grzywny i kary pieniężne, a następnie na poczet zobowiązania, którego termin płatności upłynął, jeżeli zaś jest kilka zobowiązań — na poczet zobowiązania, które nie korzysta z przywilejów określonych w art. 23, a to w kolejności od najdawniejszego.

Art. 33. 1. Zapłata powinna nastąpić w kasie władzy powołanej do ustalenia zobowiązania podatkowego lub w kasie instytucji wskazanej w decyzji bądź też do rąk organu wykonawczego władzy lub innych organów uprawnionych do przyjęcia zapłaty.

2. Pokwitowanie władzy, instytucji lub organu, sporządzone w przepisanej formie, jest bezwzględnym dowodem wykonania zobowiązania podatkowego w wysokości sumy wymienionej na pokwitowaniu.

Art. 34. 1. Na wniosek dłużnika zobowiązanie podatkowe ulega potrąceniu z jego wzajemną, bezsporną i wymagalną wierzytelnością wobec Skarbu Państwa.

2. Wierzytelnościami, określonymi w ust. 1, są również kwoty nadmiernie lub nienależnie uiszczone tytułem zobowiązań podatkowych oraz kosztów egzekucyjnych; kwoty te ulegają zaliczeniu na poczet innych płatnych zobowiązań podatkowych dłużnika, a w ich braku ulegają zwrotowi w gotówce.

3. O dokonaniu potrącenia (zaliczenia) władza zawiadomi równocześnie dłużnika.

4. Na wniosek podatnika lub płatnika władza podatkowa powinna w terminie tygodniowym udzielić mu odpisu jego konta podatkowego.

5. Nadpłaty, podlegające zwrotowi lub zaliczeniu, oprocentowuje się w stosunku 4 od sta rocznie, licząc od dnia wpłaty sumy uznanej za niesłusznie pobraną.

6. Żądanie zwrotu nadpłaty przedawnia się z upływem następnego roku kalendarzowego po roku, w którym nadpłata powstała.

7. Przepisy ust. 1 — 6 stosuje się odpowiednio do zobowiązań podatkowych na rzecz związków samorządu terytorialnego.

Art. 35. 1. W gospodarczo uzasadnionych lub zasługujących na szczególne uwzględnienie przypadkach Minister Skarbu może umarzać w całości lub w części należności z tytułu zobowiązań podatkowych, przypadających na rzecz Skarbu Państwa.

2. Umorzenie w całości lub w części należności głównej pociąga za sobą umorzenie należności ubocznej w odpowiednim stosunku.

3. Ministrowi Skarbu służy prawo przeniesienia w drodze rozporządzenia uprawnień, określonych w ust. 1, na podległe władze podatkowe.

4. Uprawnienie do umarzania w całości lub w części należności z tytułu zobowiązań podatkowych na rzecz związku samorządu terytorialnego służy w trybie nadzoru organom wykonawczym właściwych rad narodowych.

Art. 36. 1. Zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności.

2. Odroczenie terminu płatności, rozłożenia na raty należności oraz każda czynność władzy zmierzająca do ściągnięcia należności a podana do wiadomości dłużnika przerywa bieg przedawnienia.

3. Przedawnienie biegnie na nowo po upływie tego roku kalendarzowego, w którym upłynął termin wskazany w decyzji o odroczeniu lub termin płatności ostatniej raty albo w którym dokonano czynności, zmierzającej do ściągnięcia należności.

Art. 37. Nie wygasają z tytułu przedawnienia zobowiązania podatkowe zabezpieczone hipoteką lub zastawem. Zobowiązania te mogą być jednak zaspokojone tylko z przedmiotów majątkowych, na których zostały zabezpieczone.

Dział III.

Należności uboczne.

Art. 38. 1. Od zaległości (art. 7) pobiera się dodatek za zwłokę, począwszy od dnia następnego po upływie terminu płatności, w wysokości następującej:

1) przy zwłoce nie dłuższej niż 14 dni — 1% od zaległości,

2) przy zwłoce ponad 14 dni, a nie dłuższej niż 1 miesiąc — 2% od zaległości,

3) przy zwłoce ponad 1 miesiąc, a nie dłuższej niż 3 miesiące — 6% od zaległości,

4) przy zwłoce ponad 3 miesiące, a nie dłuższej niż 5 miesięcy — 10% od zaległości,

5) przy zwłoce ponad 5 miesięcy — 20% od zaległości.

2. W celu obliczenia dodatku za zwłokę, kwotę zaległości, od której pobiera się dodatek za zwłokę, zaokrągla się do pełnego dziesiątka złotych w dół, obliczoną zaś kwotę dodatku zaokrągla się do złotego w dół.

3. W poszczególnych przypadkach służy Ministrowi Skarbu oraz Ministrowi Administracji Publicznej bądź Ziem Odzyskanych prawo przesuwania terminu, od którego rozpoczyna się pobieranie dodatku za zwłokę.

4. Ministrom, o których mowa w ustępie poprzedzającym, służy prawo przeniesienia w drodze rozporządzenia uprawnienia określonego w ust. 3 na podległe władze podatkowe.

Art. 39. 1. Dodatek za zwłokę pobiera się również w tych przypadkach, w których nieuiszczenie świadczenia pieniężnego w terminie zagrożone jest grzywną lub karą pieniężną.

2. Dodatku za zwłokę nie pobiera się od podwyżek stemplowych.

Art. 40. 1. Od zaległości odroczonych lub rozłożonych na raty pobiera się dodatek za zwłokę (art. 38) w wysokości narosłej do dnia wniesienia podania o odroczenie lub rozłożenie na raty.

2. W przypadku niedotrzymania terminu, do którego zapłata została odroczona, lub nieuiszczenia raty w terminie, od nieuiszczonej kwoty zaległości pobiera się dodatek za zwłokę, licząc od dnia powstania zaległości.

Art. 41. Zarządzone na wniosek dłużnika ograniczenie lub całkowite wstrzymanie wykonania zobowiązania do czasu powiadomienia strony o rozstrzygnięciu wniesionego środka prawnego równoznaczne jest z odroczeniem płatności w granicach zarządzonego ograniczenia lub wstrzymania.

Art. 42. 1. Minister Skarbu może w drodze rozporządzenia bądź obniżać wysokość dodatku za zwłokę (art. 38), bądź odstąpić od pobierania tego dodatku od określonych rodzajów należności głównych, jak i od określonych grup podatników na całym obszarze Państwa lub na poszczególnych jego obszarach.

2. Powyższe uprawnienie służy Ministrowi Administracji Publicznej bądź Ziem Odzyskanych w porozumieniu z Ministrem Skarbu co do dodatku za zwłokę, przypadającego na rzecz związków samorządu terytorialnego.

Art. 43. Przy częściowych wpłatach na poczet zaległości dodatek za zwłokę pobiera się od sumy spłaconej.

Art. 44. Jeżeli od dłużnika pobrano dodatek za zwłokę w kwocie niższej od należnej, różnicę pobiera się tylko w tym przypadku, gdy przekracza 20 zł.

Dział IV.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 45. 1. Przepisów art. 40 nie stosuje się do zaległości odroczonych lub rozłożonych na raty przed dniem wejścia w życie niniejszego dekretu, jeżeli warunki w decyzji zakreślone zostały dotrzymane przed wejściem w życie niniejszego dekretu i będą dotrzymane po dniu wejścia w życie niniejszego dekretu.

2. Do zobowiązań podatkowych, co do których bieg przedawnienia (art. 36) rozpoczął się przed dniem wejścia w życie niniejszego dekretu, stosuje się dotychczasowe przepisy o przedawnieniu.

3. Ilekroć w przepisach prawnych, obowiązujących w dniu wejścia w życie niniejszego dekretu, jest mowa o karach za zwłokę lub odsetkach pobieranych od danin publicznych, do których ma zastosowanie niniejszy dekret, należy przez nie rozumieć dodatki za zwłokę (art. 38).

Art. 46. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu, Ministrowi Administracji Publicznej i Ministrowi Ziem Odzyskanych — każdemu we właściwym zakresie działania.

Art. 47. 1. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1946 r.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu tracą moc obowiązującą wszelkie przepisy, dotyczące przedmiotów unormowanych w niniejszym dekrecie, a w szczególności:

1) art. 43—46, 97 §§ 1, 3 i 4 oraz art. 122—135 ustawy z dnia 15 marca 1934 r. zawierającej Ordynację Podatkową (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 14, poz. 134),

2) ustawa z dnia 18 marca 1935 r. o pobieraniu odsetek od zaległości w podatkach państwowych i innych daninach publicznych oraz w składkach i opłatach na rzecz prawno-publicznych instytucyj ubezpieczeń (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 8, poz. 88) — w części dotyczącej tych danin publicznych, do których niniejszy dekret ma zastosowanie.

3. Przepisy wymienione w ust. 2 pkt 2) stosuje się jednak do spraw określonych w art. 45 ust. 1.

Prezydent Krajowej Rady Narodowej:
Bolesław Bierut

w/z Prezes Rady Ministrów:
Stanisław Mikołajczyk

Minister Skarbu:
Konstanty Dąbrowski

Minister Administracji Publicznej:
Władysław Kiernik

w/z Minister Ziem Odzyskanych:
Jan Wasilewski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 21 czerwca 1946 r Nr 27, poz. 173).

135

DEKRET

z dnia 16 maja 1946 r.

o *postępowaniu podatkowym.*

Na podstawie ustawy z dnia 3 stycznia 1945 r. o trybie wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 1, poz. 1) — Rada Ministrów postanawia, a Prezydium Krajowej Rady Narodowej zatwierdza, co następuje:

Dział I.

Przepisy wstępne.

Art. 1. Przepisom niniejszego dekretu podlega postępowanie w sprawach danin publicznych, do których ma zastosowanie dekret z dnia 16 maja 1946 r. o zobowiązaniach podatkowych (Dz. U. R. P. Nr 27, poz. 173).

Art. 2. 1. Zarząd danin publicznych, określonych w art. 1, należy do władz podatkowych.

2. Ogólny i naczelny nadzór nad sprawami danin publicznych oraz piecza nad należytym i jednolitym wykonywaniem przepisów w zakresie tych danin należą do władzy podatkowej naczelnej.

3. Władzą podatkową naczelną w sprawach danin publicznych pobieranych na rzecz Skarbu Państwa jest Minister Skarbu, w sprawach zaś danin publicznych pobieranych na rzecz związków samorządu terytorialnego — Minister Administracji Publicznej.

4. Ilekroć w dekrecie niniejszym jest mowa o Ministrze Administracji Publicznej odnosi się to również do Ministra Ziem Odzyskanych.

Art. 3. 1. Jeżeli sprawność postępowania podatkowego tego wymaga, władza podatkowa naczelna może zarządzać w drodze rozporządzenia obliczanie i pobór niektórych danin publicznych od poszczególnych grup podatników za pośrednictwem płatników i to bądź na całym obszarze Państwa, bądź w jego określonej części, bądź też w poszczególnych gminach. Rozporządzenia te mogą także przyznawać płatnikom za czynności związane z obliczeniem i poborem daniny wynagrodzenie i określać jego wysokość.

2. Jeżeli płatnik obciążony został obowiązkiem obliczania i poboru przedpłat na podatek obrotowy lub dochodowy od podatników, dokonujących uboju zwierząt w rzeźni lub handlujących mięsem albo wyrobami mięsnymi, Ministrowi Skarbu służy prawo określania podstawy obliczenia tych przedpłat i terminu ich płatności. Uprawnienie to Minister Skarbu może przelewać w całości lub w części na władze podległe.

Dział II.

Właściwość.

Art. 4. Przepisy o ustroju władz administracji skarbowej oraz skarbowych organów wykonawczych oraz przepisy o podatkach komunalnych określają właściwość rzeczową władz skarbowych i władz związków samorządu terytorialnego w zakresie ustalania zobowiązań podatkowych i poboru

danin publicznych (władz podatkowych pierwszej instancji) oraz w zakresie rozstrzygania odwołań od decyzyj ustalających zobowiązania podatkowe (władz podatkowych drugiej instancji).

Art. 5. Właściwość miejscową władz podatkowych, jeżeli dalsze przepisy niniejszego działu nie określają jej odmiennie, ustala się, jak następuje:

1) w sprawach dotyczących nieruchomości — podług miejsca położenia nieruchomości,

2) w sprawach dotyczących przedsiębiorstwa, jego zakładu lub składu — podług miejsca, w którym przedsiębiorstwo, zakład lub skład są, mają być albo były prowadzone,

3) w innych sprawach — podług miejsca zamieszkania w kraju strony obowiązanej lub jednej ze stron; jeżeli żadna ze stron nie ma zamieszkania w kraju — podług miejsca pobytu jednej z nich, jeżeli strony przebywają za granicą — podług ostatniego wiadomego miejsca zamieszkania jednej ze stron w kraju, wreszcie podług miejsca, w którym wynikła sprawa.

Art. 6. 1. Właściwość miejscową w sprawach podatku dochodowego osób fizycznych określa się podług miejsca, w którym strona w dniu 31 grudnia roku podatkowego miała miejsce zamieszkania lub pobytu.

2. Jeżeli zachodzi wątpliwość co do miejsca zamieszkania lub pobytu strony, bądź jeżeli strona nie ma w kraju miejsca zamieszkania ani pobytu, podatek ustala się w okręgu, w którym położone są źródła przychodów; jeżeli źródła te położone są w dwóch lub więcej okręgach, właściwa jest władza podatkowa, w której okręgu znajduje się większa część źródeł przychodów strony lub też główne źródło.

3. Jeżeli w sposób przewidziany w ust. 1 i 2 nie można ustalić właściwości miejscowej, właściwa jest władza podatkowa, w której okręgu strona miała ostatnio miejsce zamieszkania.

4. Dla spadków wakujących (nieobjętych) właściwą władzą jest władza podatkowa ostatnio właściwa dla zmarłego.

5. Właściwość miejscową w sprawach podatku dochodowego osób prawnych określa się podług miejsca, w którym w ostatnim dniu roku podatkowego znajdowała się siedziba lub zarząd osoby prawnej.

6. Jeżeli siedziba (zarząd) osoby prawnej znajduje się za granicą, właściwość miejscową określa się podług miejsca na obszarze Rzeczypospolitej, w którym znajduje się jej przedstawicielstwo, wreszcie podług przepisów ust. 2.

Art. 7. 1. Właściwość miejscową w sprawach podatku od wynagrodzeń oraz w sprawach dodatkowej opłaty obciążającej pracodawcę, z wyjątkiem podatku pobieranego od emerytur i zaopatrzeń wypłacanych z funduszów publicznych, określa się podług miejsca zatrudnienia pracownika.

2. Miejscem zatrudnienia jest stałe miejsce pracy pracownika (urząd, biuro, fabryka, warsztat, magazyn, gospodarstwo rolne, domowe itp.).

3. Stałe miejsce pracy pozostaje miejscem zatrudnienia pracownika również w przypadku, gdy pracownik na zlecenie pracodawcy wykonywa krótkoterminowe roboty poza stałym miejscem pracy.

4. Miejscem zatrudnienia pracownika, którego pracodawca zatrudnia przy robotach wykonywanych w coraz to innych okręgach władz podatkowych, jak np. w przedsiębiorstwach budowlanych, budowy dróg, kanałów itp., jest miejsce siedziby lokalnego kierownictwa robót.

5. Właściwość miejscową w sprawach podatku od wynagrodzeń, pobieranego od emerytur i zaopatrzeń wypłacanych z funduszów publicznych, określa się podług miejsca siedziby pracodawcy, wypłacającego emeryturę lub zaopatrzenie.

6. Właściwość miejscową w sprawach podatku od łącznych wynagrodzeń, pobieranych od różnych pracodawców, określa się podług miejsca, w którym pracownik w dniu 31 grudnia roku podatkowego miał miejsce zamieszkania lub pobytu.

7. Właściwość miejscową w sprawach podatku od wynagrodzeń wypłacanych na obszarze obcego państwa pracownikowi, który posiada miejsce zamieszkania lub pobytu na obszarze Rzeczypospolitej, określa się podług miejsca, w którym pracownik w dniu 31 grudnia roku podatkowego miał miejsce zamieszkania lub pobytu.

Art. 8. Właściwość miejscową w sprawach podatku obrotowego dla osób prawnych określa się podług przepisów art. 6 ust. 5 i 6.

Art. 9. 1. Właściwość miejscową w sprawach opodatkowania spadków i darowizn określa się podług miejsca położenia majątku podlegającego podatkowi.

2. Jeżeli majątek znajduje się w dwóch lub więcej okręgach władz podatkowych, a spadkodawca miał, bądź darczyńca ma w jednym z nich miejsce zamieszkania lub pobytu, właściwa jest władza podatkowa, w której okręgu spadkodawca miał, bądź darczyńca ma miejsce zamieszkania lub pobytu.

3. Jeżeli majątek znajduje się w dwóch lub więcej okręgach władz podatkowych, a spadkodawca

nie miał, bądź darczyńca nie ma w żadnym z nich miejsca zamieszkania ani pobytu, właściwość miejscową określa władza bezpośrednio przełożona, jeżeli te władze podatkowe posiadają wspólną władzę przełożoną, bądź władza podatkowa naczelna, jeżeli władze te nie posiadają wspólnej władzy przełożonej; władza podatkowa naczelna określa także właściwość miejscową, jeżeli cały majątek podlegający podatkowi znajduje się za granicą, a spadkodawca nie miał, bądź darczyńca nie ma miejsca zamieszkania w kraju.

Art. 10. Jeżeli podług przepisów niniejszego działu nie da się ustalić właściwości miejscowej władz podatkowych o właściwości rozstrzyga władza podatkowa naczelna.

Art. 11. 1. Władza powinna z urzędu przestrzegać swojej właściwości rzeczowej i miejscowej.

2. Podanie wniesione do niewłaściwej władzy podatkowej władza ta powinna niezwłocznie przesłać władzy właściwej z równoczesnym zawiadomieniem o tym wnoszącego; podanie takie uważa się za wniesione do władzy właściwej w dniu, w którym wpłynęło do władzy niewłaściwej.

Art. 12. 1. Spory o właściwość rzeczową lub miejscową pomiędzy władzami podatkowymi, mającymi wspólną władzę przełożoną, rozstrzyga ta władza.

2. Spory o właściwość pomiędzy władzami podatkowymi, mającymi różne władze przełożone, rozstrzyga władza przełożona nad władzą podatkową, która pierwsza wszczęła sprawę, w porozumieniu z drugą władzą przełożoną, w przypadku zaś nieosiągnięcia porozumienia — władza podatkowa naczelna.

Art. 13. Gdy między władzami podatkowymi toczy się spór o właściwość lub gdy uzasadniona jest właściwość dwóch lub więcej władz podatkowych, a zwłoka w załatwieniu sprawy może narazić na niebezpieczeństwo interes publiczny, każda z tych władz powinna w swoim zakresie działania wykonać czynności nie cierpiące zwłoki, zawiadamiając równocześnie o tym pozostałe władze.

Art. 14. Władza podatkowa naczelna może przekazać sprawę do załatwienia w całości lub w części innej władzy podatkowej niż władza właściwa, jeżeli tego wymaga interes publiczny.

Art. 15. Jeżeli sprawność postępowania podatkowego tego wymaga, naczelna władza podatkowa może ustalać dla poszczególnych podatników lub — w drodze rozporządzenia — dla grup podatników właściwość miejscową władz podatkowych odmiennie od przepisów niniejszego działu.

Dział. III.

Wyłączenie urzędnika.

Art. 16. 1. Urzędnik jest wyłączony z mocy samego prawa:

1) w sprawach, w których jest stroną albo pozostaje z jedną ze stron w takim stosunku prawnym, że wynik sprawy może oddziałać na jego prawa lub obowiązki,

2) w sprawach swego małżonka, krewnych lub powinowatych w prostej linii, krewnych bocznych aż do czwartego stopnia, powinowatych bocznych do drugiego stopnia,

3) w sprawach osób związanych z nim z tytułu przysposobienia, opieki lub kurateli,

4) w sprawach, w których był lub jest jeszcze pełnomocnikiem jednej ze stron,

5) w sprawach, w których brał udział w wydaniu decyzji w pierwszej instancji,

6) w sprawie, z powodu której wdrożono przeciw niemu dochodzenie wstępne, postępowanie dyscyplinarne lub karno-sądowe.

2. Urzędnik może wyłączyć się w sprawie na własne żądanie, za zgodą przełożonego.

3. Niezależnie od przyczyn wymienionych w ust. 1 przełożony powinien wyłączyć podwładnego urzędnika, o ile uzna to za potrzebne ze względu na interes publiczny, jak również na wniosek strony, jeżeli pomiędzy urzędnikiem a jedną ze stron zachodzi stosunek osobisty tego rodzaju, że mógłby wywołać uzasadnione wątpliwości co do bezstronności urzędnika. Zgłaszając wniosek o wyłączenie strona powinna uprawdopodobnić przyczynę wyłączenia.

4. W przypadku wyłączenia urzędnik powinien być bezzwłocznie zastąpiony przez innego, a do tego czasu ma wykonać tylko te czynności, które nie cierpią zwłoki.

Dział IV.

Podatnicy i ich pełnomocnicy.

Art.17. 1. Stroną w postępowaniu podatkowym jest każdy, kto żąda czynności władzy podatkowej, do kogo czynność władzy podatkowej się odnosi lub też czyjego interesu czynność władzy podatkowej choćby pośrednio dotyczy.

2. Podatnikiem jest strona, która podlegając z mocy ustawy obowiązkowi podatkowemu obowiązana jest do uiszczenia daniny publicznej.

3. Płatnikiem jest strona, która z mocy ustawy lub rozporządzenia wydanego na podstawie art. 3 obowiązana jest do obliczenia i pobrania od podat-

nika należności z tytułu zobowiązania podatkowego i do wpłacenia jej na rachunek właściwej władzy podatkowej.

4. Przepisy odnoszące się do podatników stosuje się odpowiednio do płatników.

Art. 18. 1. Zdolność prawną i zdolność do działań prawnych strony ocenia władza podatkowa według przepisów prawa cywilnego.

2. Imieniem osób, nie posiadających zdolności do działań prawnych, działają ich przedstawiciele ustawowi.

3. Imieniem spadków wakujących (nieobjętych) działają osoby, sprawujące zarząd majątku masy spadkowej.

4. Jeżeli nie jest pewne, kto jest upoważniony do występowania w imieniu spadku lub innego majątku pozostałego bez zarządcy, sąd, na wniosek właściwej władzy podatkowej, wyznaczy kuratora.

5. Imieniem osób prawnych, spółek jawnych. komandytowych i spółek nie będących spółkami handlowymi działają osoby, uprawnione do reprezentowania z mocy przepisów normujących działalność tych osób i spółek.

Art. 19. Dla osób niezdolnych do działań prawnych, a nie mających przedstawiciela ustawowego, może właściwa władza podatkowa wystąpić do sądu o ustanowienie takiego przedstawiciela.

Art. 20. 1. Strona może ustanowić pełnomocnika, o ile nie jest wymagane jej osobiste działanie.

2. Pełnomocnikiem w postępowaniu podatkowym może być tylko osoba wpisana w Polsce na listę adwokatów oraz osoby wymienione w art. 22 ust. 2.

3. Jeżeli strona ustanowi pełnomocnika, który złoży pełnomocnictwo pisemne, należy wszelkie pisma doręczać pełnomocnikowi.

Art. 21. 1. Podatnicy przebywający stale poza obszarem Rzeczypospolitej obowiązani są ustanowić pełnomocnika mieszkającego w kraju i zawiadomić o tym właściwą władzę podatkową. Obowiązek ustanowienia pełnomocnika ciąży również na zarządzie przedsiębiorstwa wykonywanego w kraju, jeżeli jego zarząd znajduje się za granicą.

2. Brak zawiadomienia władzy podatkowej o ustanowieniu pełnomocnika uprawnia władzę podatkową do zastosowania przepisu art. 19.

Art. 22. 1. Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie. Władza podatkowa może żądać uwierzytelnienia podpisu na pełnomocnictwie z wyjątkiem przypadków, gdy pełnomocnikiem jest adwokat.

2. W sprawach mniejszej wagi władza podatkowa może nie żądać pełnomocnictwa, jeżeli pełnomocnikami są członkowie rodziny, osoby należące do wspólnego gospodarstwa domowego, osoby sprawujące zarząd majątku podatnika lub jego pracownicy, a władza podatkowa nie ma wątpliwości co do istnienia i zakresu uprawnienia do zastępstwa.

Art. 23. Przepisy, dotyczące stron, odnoszą się odpowiednio do ich przedstawicieli ustawowych i pełnomocników oraz do kuratorów spadku.

Art. 24. 1. Strony mają prawo w godzinach do tego przeznaczonych dowiadywać się o biegu spraw.

2. Władza podatkowa może na prośbę strony zezwolić na sporządzenie odpisów z dokumentów, jeżeli to ze względu na interes publiczny nie jest niedopuszczalne.

3. Od decyzyj, wydanych w myśl artykułu niniejszego, nie służy żaden środek prawny oddzielnie od odwołania co do istoty sprawy.

Dział V.

Podania.

Art. 25. 1. Prośby, odwołania, zażalenia, zeznania podatkowe, deklaracje i inne podania mogą być wnoszone do władz podatkowych pisemnie lub telegraficznie, a także zgłaszane ustnie do protokołu, jeżeli rodzaj sprawy nie stoi temu na przeszkodzie.

2. W razie zwrócenia się telegraficznego bez poświadczenia podpisu władza podatkowa ma prawo, gdy zachodzi wątpliwość, żądać pisemnego potwierdzenia telegramu; w przypadku potwierdzenia uważa się, że podanie zostało wniesione ważnie w terminie pierwotnym.

Art. 26. 1. Podanie powinno zawierać:

1) wskazanie władzy podatkowej, do której jest skierowane,

2) imię, nazwisko oraz adres wnoszącego podanie,

3) wskazanie decyzji, której wydania, zmiany lub uchylenia wnoszący domaga się,

4) datę,

5) podpis,

6) wymienienie załączników.

2. Za nie umiejącego lub nie mogącego podpisać się podanie podpisuje inna osoba przez niego uproszona swoim nazwiskiem czytelnie, wskazując swoje miejsce zamieszkania i zaznaczając przed podpisem, że podpis ten umieszcza zamiast wnoszącego na jego prośbę.

3. Podania bez podpisu lub też z podpisem, wykonanym sposobem mechanicznym, władza podat-

kowa może nie przyjąć, jeżeli ma wątpliwości, czy podanie zostało wniesione z wolą wnoszącego. W razie potrzeby władza podatkowa wyznacza odpowiedni termin do potwierdzenia podania; w przypadku potwierdzenia uważa się, że podanie zostało wniesione ważnie w terminie pierwotnym.

4. Podobnie władza podatkowa może postąpić również w przypadkach, gdy podanie nie zawiera danych prawem wymaganych.

Art. 27. Jeżeli podanie dotyczy dwóch lub więcej spraw, z których każda powinna być załatwiona oddzielnie, władza podatkowa załatwi jedną z nich, jej zdaniem najważniejszą, zawiadamiając o tym wnoszącego. Jeżeli wnoszący podanie na skutek tego zawiadomienia wniesie osobne odpowiednie podania w ciągu dwóch tygodni od dnia doręczenia zawiadomienia, uważa się, że podania te zostały wniesione w terminie pierwotnym.

Art. 28. Na żądanie osoby składającej podanie władza podatkowa obowiązana jest potwierdzić odbiór podania.

Art. 29. Wzory zeznań podatkowych, ksiąg uproszczonych i podatkowych, załączników, wykazów, deklaracyj, protokółów i innych formularzy, określonych w niniejszym dekrecie, ustala władza podatkowa naczelna.

Dział VI.

Protokoły i adnotacje w aktach.

Art. 30. 1. Protokoły sporządza władza podatkowa, gdy uzna to za potrzebne.

2. Należy sporządzić protokół:

1) o przyjęciu zgłaszanych ustnie podań,

2) o przesłuchaniu stron, świadków i biegłych,

3) o oględzinach, kontroli i lustracjach,

4) o badaniu ksiąg handlowych, ksiąg uproszczonych i podatkowych,

5) o ustnym ogłoszeniu decyzji,

6) o rozprawie ustnej.

Art. 31. 1. Protokół sporządza się tak, aby z niego widoczne było kto, kiedy, gdzie i jakich czynności urzędowych dokonał, kto był przy tym obecny w charakterze władz współdziałających, stron, ich pełnomocników, świadków i biegłych, co i w jaki sposób za pomocą dokonanych czynności ustalono i jakie zarzuty lub uwagi zgłosiły obecne przy czynności osoby.

2. Zeznanie zapisuje się w miarę możności własnymi słowami osoby zeznającej bez zmian, opuszczeń i dodatków.

3. Osobom piśmiennym władza podatkowa może zezwolić na złożenie zeznania na piśmie w miejsce zeznania ustnego.

4. Jeżeli przesłuchanie dokonane zostało za pośrednictwem tłumacza, należy zapisać również do protokółu, w jakim języku zeznanie złożono i kto był tłumaczem.

5. Protokół zeznania powinien być odczytany zeznającej osobie i przedstawiony jej do podpisu niezwłocznie po złożeniu przez nią zeznania. Wszelkie inne protokoły odczytuje się wszystkim osobom obecnym, biorącym udział w czynności urzędowej, które następnie powinny protokół podpisać. Jeżeli ktokolwiek nie chce lub nie może podpisać protokołu, przyczynę tego zaznacza się w protokole.

6. Skrobania w protokołach są wzbronione, poprawki i uzupełnienia można robić lecz tak, aby wyrazy skreślone pozostawały nadal czytelne a przy tym, aby poprawki były stwierdzone w protokole przed jego podpisaniem w formie omówienia.

Art. 32. Protokoły czynności dokonanych przez władze podatkowe innych okręgów, przez organa wykonawcze władz skarbowych lub przez inne władze publiczne w ich zakresie działania mają moc protokołów czynności dokonanych przez właściwą władzę podatkową.

Art. 33. Spostrzeżenia i otrzymane wiadomości, które mają znaczenie dla sprawy, a nie stanowią podstawy do sporządzenia protokołu, urzędnik dokonujący czynności powinien utrwalać w aktach sprawy w formie adnotacji przez siebie czytelnie podpisanej i zaopatrzonej w datę jej sporządzenia.

Dział VII.

Wezwania i doręczenia.

Art. 34. 1. Władza podatkowa ma prawo wzywać osoby, od których potrzebuje wyjaśnień w zakresie danego podatku lub których udział w jej czynnościach jest potrzebny, do złożenia tych wyjaśnień bądź osobiście w urzędzie, bądź pisemnie, bądź też przez pełnomocnika, jak również do udziału w swych czynnościach.

2. Władza podatkowa ma prawo wzywać osoby, wymienione w ust. 1, do przedstawienia ksiąg i innych dokumentów w celu ich zbadania oraz sporządzenia z nich odpisów i wyciągów, ma prawo również żądać przedstawienia odpisów oznaczonych części ksiąg i wyciągów z ksiąg, zestawienia i odpisów rachunków oraz innych danych.

3. Wezwanie powinno być opatrzone podpisem urzędnika wzywającej władzy podatkowej z wy-

mienieniem jego nazwiska i stanowiska służbowego.

4. W wezwaniu należy wskazać:

1) imię, nazwisko i adres wezwanego,

2) w jakiej sprawie i w jakim charakterze wzywa się go,

3) nazwę i adres wzywającej władzy podatkowej,

4) czy wezwany ma stawić się osobiście, czy może złożyć wyjaśnienie na piśmie, czy też może przysłać zamiast siebie pełnomocnika, bądź jaką czynność ma wykonać (ust. 2),

5) odpowiedni termin, w ciągu którego powyższe żądanie władzy podatkowej ma być spełnione, albo też ściśle dzień, godzinę i miejsce stawiennictwa wezwanego lub pełnomocnika.

6) skutki prawne niezastosowania się do wezwania.

Art. 35. 1. Osobiste stawiennictwo przed władzą podatkową w celu udzielenia wyjaśnień może być wymagane tylko w przypadkach, gdy ze względu na interes publiczny władza podatkowa uzna to za konieczne. Jeżeli wezwany mieszka w odległości ponad 15 km od miejsca siedziby władzy, służy mu prawo do wynagrodzenia i zwrotu kosztów według norm dla świadków.

2. Władza podatkowa może dokonać przesłuchania osoby wezwanej za pośrednictwem równorzędnej lub wyższej władzy podatkowej miejsca zamieszkania lub pobytu osoby wezwanej albo też wskazać, że wezwany może bądź przysłać pełnomocnika, bądź złożyć wyjaśnienie na piśmie.

3. Osoba wezwana nie ma prawa uchylać się od udzielania na piśmie wyjaśnień żądanych przez władze podatkowe, z wyjątkiem przypadków określonych w art. 95 i 96 co do świadków. Zamiast składania wyjaśnień na piśmie ma ona prawo w celu ich złożenia stawić się osobiście w lokalu wzywającej władzy podatkowej albo przysłać pełnomocnika.

Art. 36. W razie obowiązku stawiennictwa osobistego, a niemożności uczynienia tego w terminie lub w dniu wyznaczonym, osoba wezwana powinna niemożność tę uzasadnić. Za ważne przyczyny niestawiennictwa uważa się w szczególności przyczyny wymienione w art. 98 co do świadków.

Art. 37. 1. Wezwania i inne pisma urzędowe władza podatkowa doręcza za potwierdzeniem odbioru bądź bezpośrednio w urzędzie bądź poza nim przez pocztę listem poleconym albo przez swoich funkcjonariuszów. Pisma adresowane do miejscowości, w których nie ma zorganizowanej pocztowej służby doręczeń, doręcza się za pośrednictwem zarządów gminnych.

2. Za doręczenie pism przez organa zarządów gminnych przyznaje się zarządom wynagrodzenie w wysokości ustalonej rozporządzeniem Ministra Administracji Publicznej w porozumieniu z Ministrem Skarbu.

Art. 38. 1. Jeżeli pismo nie zostało doręczone w urzędzie, należy je doręczyć za potwierdzeniem odbioru adresatowi bądź w jego mieszkaniu, bądź w miejscu, gdzie znajduje się zarząd jego nieruchości lub przedsiębiorstwa, lub gdzie adresat wykonywa swą pracę zawodową, a w razie koniecznej potrzeby tam, gdzie się adresata zastanie.

2. Na potwierdzeniu odbioru powinien adresat własnoręcznie umieścić datę doręczenia pisma oraz podpis.

Art. 39. 1. Jeżeli adresat jest nieobecny, pismo doręcza się bądź do rąk jednego z dorosłych członków rodziny lub innych domowników adresata, bądź do rąk osoby zarządzającej jego nieruchomością lub przedsiębiorstwem, do rąk pracownika zatrudnionego u adresata lub wreszcie do rąk dozorcy nieruchomości, w której adresat mieszka; jeżeli doręczenie do rąk wymienionych osób nie jest możliwe, doręczenia można dokonać do rąk jednego z sąsiadów adresata, za jego zgodą.

2. W przypadkach określonych w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepis art. 38 ust. 2; odbiorca pisma powinien, niezależnie od złożenia swojego podpisu, zaznaczyć stosunek, w jakim pozostaje do adresata.

3. Jeżeli adresat lub w razie jego nieobecności inna osoba, wymieniona w ust. 1, poza dozorcą i sąsiadem, odmawia przyjęcia, pismo z odpowiednią adnotacją organu doręczającego, stwierdzającą datę odmowy, zwraca się władzy podatkowej; w tym przypadku doręczenie uważa się za dokonane w chwili odmowy przyjęcia.

Art. 40. 1. Dla adresatów, których miejsce zamieszkania lub pobytu nie jest znane, pismo składa się w zarządzie gminnym (miejskim) właściwym ze względu na siedzibę wysyłającej władzy podatkowej, dla adresatów zaś, którym pismo nie mogło być doręczone z innych powodów, pismo składa się w zarządzie gminnym (miejskim) właściwym ze względu na miejsce doręczenia. Zarząd gminny (miejski) niezwłocznie ogłasza o złożeniu pisma w sposób używany w danej miescowości z wezwaniem, by adresat celem odebrania pisma przybył do ogłaszającego urzędu. Doręczenie uważa się za dokonane, jeżeli adresat zastosował się do tego wezwania albo jeżeli od dnia ogłoszenia upłynął bezskutecznie miesiąc czasu.

2. Po upływie terminu, wskazanego w ust. 1, zarząd gminny (miejski) zwraca pismo władzy wysyłającej z zaznaczeniem o niezgłoszeniu się adresata po odbiór pisma. Jeżeli jednak adresat zgłosił się po upływie tego terminu celem odebrania pisma i udowodnił, że bez swej winy nie mógł wcze-

śniej zgłosić się po jego odbiór, należy pismo mu wydać i za datę doręczenia uważać dzień, w którym pismo zostało wydane.

Art. 41. Doręczenia osobom prawnym, spółkom jawnym, komandytowym i spółkom nie będącym spółkami handlowymi dokonywa się w lokalu biurowym do rąk którejkolwiek z osób uprawnionych do przyjmowania pism, w razie zaś niezastania takiej osoby — komukolwiek z personelu biurowego.

Art. 42. 1. Jeżeli ze względu na brak czasu lub z innych przyczyn wzywanie sposobami, określonymi w art. 37, byłoby szczególnie utrudnione, można wzywać telegraficznie, telefonicznie lub w inny sposób, najodpowiedniejszy ze względu na okoliczności, czyniąc o tym adnotację w aktach sprawy.

2. Niestawiennictwo osób wezwanych sposobami określonymi w ust. 1, pociąga za sobą skutki niestawiennictwa tylko wtedy, gdy władza podatkowa nie ma wątpliwości, że wezwanie doszło zawczasu do wiadomości wezwanego.

Art. 43. Jeżeli doręczenie zostało dokonane wadliwie, należy je powtórzyć i dokonać go w sposób prawidłowy. Gdy jednak adresat pismo faktycznie otrzymał i data doręczenia da się niewątpliwie ustalić, uważa się je za doręczone należycie w chwili faktycznego otrzymania go przez adresata.

Art. 44. O każdej zmianie miejsca zamieszkania lub pobytu oraz miejsca prowadzenia przedsiębiorstwa (zakładu), posiadania składu lub wykonywania zajęcia podatnicy podatku dochodowego, obrotowego i od lokali obowiązani są zawiadamiać w ciągu tygodnia władze podatkowe właściwe ze względu na poprzednie i nowe miejsce zamieszkania lub pobytu albo miejsce prowadzenia przedsiębiorstwa (zakładu), posiadania składu lub wykonywania zajęcia. W razie zaniedbania tego obowiązku doręczenie pod poprzednim adresem ma skutek prawny.

Art. 45. W przypadku wniesienia podania podpisanego przez większą ilość osób bez wskazania osoby, której należy doręczyć odpowiedź, wszelkie pisma doręcza się tylko jednej z osób według uznania władzy podatkowej.

Art. 46. W stosunku do adresatów korzystających z prawa zakrajowości oraz na obszarze eksterytorialnym doręczenia dokonywa się przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych.

Art. 47. 1. Osobom, miszkającym czasowo poza obszarem Rzeczypospolitej, można pismo doręczać pocztą listem poleconym według podanego przez nich adresu. Doręczenie uważa się za dokonane ze skutkiem prawnym po upływie miesiąca od dnia, w którym nadano list na pocztę.

2. Osobom, stale przebywającym poza obszarem Rzeczypospolitej, które nie zawiadomiły władzy podatkowej wbrew przepisom art. 21 o ustanowieniu pełnomocnika zamieszkałego w kraju, a względem których władza podatkowa nie zastosowała przepisu art. 19, doręczenia dokonywa się w sposób określony w art. 40.

Art. 48. 1. W dni niedzielne i ustawowo uznane za święta powszechne, jako też w porze nocnej doręczenie może nastąpić w wyjątkowych wypadkach i za pisemnym zarządzeniem władzy podatkowej.

2. Za porę nocną uważa się czas od godziny dwudziestej pierwszej do godziny siódmej.

Art. 49. 1. Władza podatkowa naczelna może w drodze rozporządzenia ustalać także inne, nieokreślone w przepisach niniejszego działu, sposoby wzywania i sposoby doręczania pism oraz podawania czynności władzy podatkowej do wiadomości stron, w szczególności zaś może zarządzić podawanie decyzyj do wiadomości stron w drodze publicznych obwieszczeń.

2. Rozporządzenia, określone w ust. 1, nie mogą dotyczyć sposobu doręczania w miastach decyzyj, ustalających zobowiązania podatkowe (nakazów płatniczych)

Dział VIII.

Terminy.

Art. 50. Przy obliczaniu terminów, oznaczonych na dni, nie wlicza się dnia czynności lub zdarzenia, od których bieg terminu się rozpoczyna; ostatni z wyznaczonej liczby dni uważa się za koniec terminu.

Art. 51. Terminy, oznaczone na tygodnie, kończą się z upływem tego dnia w ostatnim tygodniu, który nazwą swą odpowiada dniu czynności lub zdarzenia, od których rozpoczyna się bieg terminu.

Art. 52. 1. Terminy, oznaczone na miesiące, kończą się z upływem tego dnia ostatniego miesiąca, który ma tę samą datę co dzień czynności lub zdarzenia, od których rozpoczyna się bieg terminu.

2. Jeżeli koniec terminu, oznaczonego na miesiące, wypada w takim miesiącu, który odpowiedniej daty nie posiada, termin kończy się z upływem ostatniego dnia tego miesiąca.

Art. 53. Jeżeli koniec terminu przypada na niedzielę lub na dzień ustawowo uznany za święto powszechne, za ostatni dzień terminu uważa się najbliższy następny dzień powszedni.

Art. 54. Termin uważa się za zachowany, jeżeli przed jego upływem nadano pismo w polskim urzędzie pocztowym lub telegraficznym.

Art. 55. 1 Podanie, wniesione po terminie, władza podatkowa pozostawia bez rozpatrzenia, zawiadamiając o tym stronę.

2. Jeżeli strona udowodni, że uchybienie terminu nastąpiło bez jej winy, może ona w ciągu tygodnia od ustania przeszkody prosić władzę podatkową o przywrócenie terminu.

3. Równocześnie należy dopełnić czynności, która miała być w terminie dopełniona.

4. Prośba o przywrócenie terminu może być zamieszczona w piśmie stanowiącym dopełnienie czynności.

Art. 56. Prośbę o przywrócenie terminu do odwołania rozstrzyga ostatecznie władza odwoławcza, w innych przypadkach — władza podatkowa, wobec której czynność miała być dopełniona.

Art. 57. Prośba o przywrócenie trminu nie wstrzymuje wykonania decyzji, władza podatkowa może jednak wstrzymać jej wykonanie, gdy uzna to za uzasadnione.

Art. 58. 1. Władza podatkowa naczelna ma prawo przesuwania w drodze rozporządzenia terminów płatności poszczególnych rodzajów danin publicznych oraz terminów do składania zeznań podatkowych.

2. Władza podatkowa naczelna ma także prawo odraczania wszelkich terminów i darowania skutków ich zaniedbania.

3. Władza podatkowa naczelna może przenieść uprawnienia, określone w ust. 2, na podległe władze podatkowe.

D z i a ł IX.

Zeznania podatkowe.

Art. 59. Władza podatkowa naczelna ustala w drodze rozporządzenia grupy podatników, obowiązanych do składania zeznań podatkowych w postępowaniu podatkowym, oraz terminy składania tych zeznań.

Art. 60. 1. Jeżeli obowiązek wykonania zobowiązania podatkowego wynika bezpośrednio z ustawy, bez potrzeby uprzedniego doręczenia podatnikowi decyzji, podatnicy mają obowiązek w terminach płatności zobowiązań podatkowych składać właściwej władzy podatkowej wykazy (deklaracje) według przepisanego wzoru co do wysokości, podstawy i sposobu obliczenia zobowiązania podatkowego.

2. Od składania deklaracyj, zawierających obliczenie zaliczki na podatek, zwolnieni są podatnicy, którzy mają obowiązek uiszczenia zaliczek w wysokości wynikającej z zobowiązań podatkowych, ustalonych za poprzedni rok podatkowy.

3. Minister Skarbu może w uzasadnionych przypadkach zwalniać podatników na ich wniosek, albo — w drodze rozporządzenia — niektóre grupy podatników od obowiązku składania deklaracyj; uprawnienie to Minister Skarbu może przelewać w drodze rozporządzenia na władze podległe. Analogiczne uprawnienie służy Ministrowi Administracji Publicznej w odniesieniu do podatników danin publicznych pobieranych na rzecz związków samorządu terytorialnego.

Art. 61. 1. Przy nabywaniu kart rejestracyjnych podatnicy mają obowiązek składania deklaracyj według przepisanego wzoru w trzech egzemplarzach.

2. Nabyte karty rejestracyjne powinny znajdować się na widocznym miejscu w lokalu przedsiębiorstwa, zakładu, składu lub zajęcia z wyjątkiem lokali wolnych zajęć zawodowych.

Art. 62. 1. Podatnicy, prowadzący księgi handlowe lub księgi uproszczone, obowiązani są w składanych zeznaniach podatkowych zaznaczyć fakt prowadzenia ksiąg oraz dołączyć zamknięcie roczne, a osoby prawne — nadto odpis protokołu walnego zgromadzenia (zgromadzenia spólników), zatwierdzającego zamknięcie roczne oraz odpis aktu organu rewizyjnego.

2. Podatnicy, prowadzący księgi podatkowe, obowiązani są w składanych zeznaniach podatkowych zaznaczyć fakt prowadzenia ksiąg, a ponadto do zeznań do wymiaru podatku obrotowego dołączyć te księgi. Minister Skarbu może w drodze rozporządzenia zwalniać od tego obowiązku niektóre grupy podatników, bądź też zarządzić przechowywanie tych ksiąg pod określonymi warunkami we władzach samorządu zawodowego.

D z i a ł X.

Postępowanie wyjaśniające.

Art. 63. Jeżeli przepisy niniejszego dekretu nie określają ściśle postępowania dla ustalenia okoliczności mających być podstawą rozstrzygnięcia władza podatkowa z urzędu ustala zakres postępowania wyjaśniającego i środków dowodowych, potrzebnych do należytego ustalenia stanu sprawy, kierując się przy tym względami celowości, szybkości, prostoty i zaoszczędzenia kosztów.

Art. 64. 1. Jeżeli w złożonym w terminie zeznaniu podatkowym nie powołano się na prowadzone księgi handlowe lub księgi uproszczone albo podatkowe i mimo wezwania w trybie ust. 2 braku tego nie usunięto, księgi te, powołane w terminie późniejszym, mogą być pominięte.

2. Jeżeli do złożonego w terminie zeznania nie dołączono wymaganych ksiąg podatkowych lub załączników (art. 62), władza podatkowa wezwie podatnika do uzupełnienia tego braku w terminie tygodniowym. W razie niezastosowania się do tego wezwania, stosuje się odpowiednio przepis ust. 1.

Art. 65. 1. W razie wątpliwości co do dokładności lub prawidłowości złożonego w terminie zeznania podatkowego władza podatkowa obowiązana jest wezwać podatnika do wyjaśnienia lub uzupełnienia zeznania, wyznaczając mu odpowiedni termin oraz wskazując konkretne okoliczności, dla których podaje w wątpliwość zeznania podatkowe.

2. Przepisu ustępu poprzedzającego nie stosuje się do podatników, którzy w złożonym w terminie zeznaniu podatkowym nie powołali się na prowadzone księgi handlowe lub księgi uproszczone albo podatkowe bądź też nie dołączyli do zeznania wymaganych ksiąg podatkowych lub załączników (art. 62) i tego braku nie usunęli w wyznaczonym terminie (art. 64 ust. 2).

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się również przy ustalaniu dochodu podatników podatku obrotowego, obowiązanych do prowadzenia ksiąg podatkowych, jeżeli księgi te nie obejmują kosztów uzyskania przychodu, a podatnik nie powołał się w złożonym w terminie zeznaniu na inny dowód niż dowód z tych ksiąg.

Art. 66. 1. Wyjaśnienia lub uzupełnienia podatnika, złożone w odpowiedzi na przedstawione mu wątpliwości, oraz powołane przez niego dowody powinny być przez władzę podatkową należycie zbadane i ocenione.

2. Przeprowadzenie powołanego przez płatnika dowodu może być zaniechane, jeżeli podatnik złożył odpowiedź na wezwanie do wyjaśnienia lub uzupełnienia zeznania podatkowego po wyznaczonym terminie.

Art. 67. 1. Władza podatkowa może zaniechać przedstawienia podatnikowi wątpliwości z powodu niedoliczenia do przychodu, obrotu lub dochodu sum, których doliczalność stwierdzona została w protokole badania ksiąg handlowych, jeżeli podatnik nie złożył wyjaśnienia wraz z wskazaniem środków dowodowych w terminie określonym w art. 93 ust. 2 lub gdy złożone przez niego wyjaśnienie nie zawiera nowych okoliczności wymagagających dalszego wyjaśnienia stanu faktycznego.

2. Władza podatkowa sprostuje zeznanie podatkowe na korzyść podatnika, gdy zeznanie to zawiera błędną pod względem prawnym ocenę okoliczności faktycznych.

Art. 68. 1. Zeznania podatkowe, złożone po terminie, mogą być pominięte przy ustalaniu podstawy opodatkowania; w tym przypadku władza podatkowa ustali podstawę opodatkowania na podstawie materiału, jakim rozporządza.

2. Władza podatkowa ustali podstawę opodatkowania na podstawie materiału, jakim rozporządza, również w przypadku niezłożenia zeznania podatkowego, gdy obowiązek złożenia zeznania wynika z ustawy bądź z wezwania władzy podatkowej.

Art. 69. W przypadku wątpliwości co do zasadności lub wysokości odpisu na zużycie władza podatkowa ma obowiązek ustalenia spornej okoliczności po uprzednim zasięgnięciu opinii biegłych.

Art. 70. 1. Władza podatkowa może zarządzić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w formie rozprawy ustnej, jeżeli w ten sposób da się osiągnąć znaczne przyśpieszenie i uproszczenie postępowania.

2. W szczególności władza podatkowa może zarządzić z urzędu lub na wniosek rozprawę ustną:

1) gdy chodzi o uzgodnienie sprzecznych interesów stron,

2) gdy chodzi o rozpatrzenie sprawy przy udziale większej liczby stron, przedstawicieli różnych działów administracji albo przy udziale świadków lub biegłych,

3) gdy postępowanie wyjaśniające ma być przeprowadzone poza siedzibą władzy podatkowej przez osobno delegowanego w tym celu urzędnika.

Art. 71. 1. O terminie rozprawy ustnej należy zawiadomić strony, świadków i biegłych oraz interesowane władze i urzędy bezpośrednio.

2. W zawiadomieniu o rozprawie ustnej należy:

1) określić dokładnie przedmiot, miejsce i czas rozprawy,

2) oznajmić, że interesowani mogą bądź stawić się osobiście, bądź złożyć na piśmie swe żądania, wnioski i zarzuty — najpóźniej do dnia poprzedzającego dzień rozprawy,

3) zwrócić uwagę na przepis art. 72 ust. 2.

Art. 72. 1. Urzędnik, prowadzący rozprawę, obowiązany jest, mając zawsze na uwadze interes publiczny, dążyć do wszechstronnego wyjaśnienia sprawy oraz możliwego uzgodnienia sprzecznych interesów stron, przy czym powinien dać możność stronom zapoznania się ze sprawą, a także złożenia potrzebnych oświadczeń.

2. Władza podatkowa może nie przyjąć w dalszym postępowaniu przed tą instancją żądań, wniosków i zarzutów, które nie zostały zgłoszone na piśmie ani w terminie określonym w art. 71 ust. 2 pkt 2), ani ustnie podczas rozprawy, jeżeli żądania, wnioski lub zarzuty przy należytej staranności

Art. 55. 1. Podanie, wniesione po terminie, władza podatkowa pozostawia bez rozpatrzenia, zawiadamiając o tym stronę.

2. Jeżeli strona udowodni, że uchybienie terminu nastąpiło bez jej winy, może ona w ciągu tygodnia od ustania przeszkody prosić władzę podatkową o przywrócenie terminu.

3. Równocześnie należy dopełnić czynności, która miała być w terminie dopełniona.

4. Prośba o przywrócenie terminu może być zamieszczona w piśmie stanowiącym dopełnienie czynności.

Art. 56. Prośbę o przywrócenie terminu do odwołania rozstrzyga ostatecznie władza odwoławcza, w innych przypadkach — władza podatkowa, wobec której czynność miała być dopełniona.

Art. 57. Prośba o przywrócenie trminu nie wstrzymuje wykonania decyzji, władza podatkowa może jednak wstrzymać jej wykonanie, gdy uzna to za uzasadnione.

Art. 58. 1. Władza podatkowa naczelna ma prawo przesuwania w drodze rozporządzenia terminów płatności poszczególnych rodzajów danin publicznych oraz terminów do składania zeznań podatkowych.

2. Władza podatkowa naczelna ma także prawo odraczania wszelkich terminów i darowania skutków ich zaniedbania.

3. Władza podatkowa naczelna może przenieść uprawnienia, określone w ust. 2, na podległe władze podatkowe.

Dział IX.

Zeznania podatkowe.

Art. 59. Władza podatkowa naczelna ustala w drodze rozporządzenia grupy podatników, obowiązanych do składania zeznań podatkowych w postępowaniu podatkowym, oraz terminy składania tych zeznań.

Art. 60. 1. Jeżeli obowiązek wykonania zobowiązania podatkowego wynika bezpośrednio z ustawy, bez potrzeby uprzedniego doręczenia podatnikowi decyzji, podatnicy mają obowiązek w terminach płatności zobowiązań podatkowych składać właściwej władzy podatkowej wykazy (deklaracje) według przepisanego wzoru co do wysokości, podstawy i sposobu obliczenia zobowiązania podatkowego.

2. Od składania deklaracyj, zawierających obliczenie zaliczki na podatek, zwolnieni są podatnicy, którzy mają obowiązek uiszczenia zaliczek w wysokości wynikającej z zobowiązań podatkowych, ustalonych za poprzedni rok podatkowy.

3. Minister Skarbu może w uzasadnionych przypadkach zwalniać podatników na ich wniosek, albo — w drodze rozporządzenia — niektóre grupy podatników od obowiązku składania deklaracyj; uprawnienie to Minister Skarbu może przelewać w drodze rozporządzenia na władze podległe. Analogiczne uprawnienie służy Ministrowi Administracji Publicznej w odniesieniu do podatników danin publicznych pobieranych na rzecz związków samorządu terytorialnego.

Art. 61. 1. Przy nabywaniu kart rejestracyjnych podatnicy mają obowiązek składania deklaracyj według przepisanego wzoru w trzech egzemplarzach.

2. Nabyte karty rejestracyjne powinny znajdować się na widocznym miejscu w lokalu przedsiębiorstwa, zakładu, składu lub zajęcia z wyjątkiem lokali wolnych zajęć zawodowych.

Art. 62. 1. Podatnicy, prowadzący księgi handlowe lub księgi uproszczone, obowiązani są w składanych zeznaniach podatkowych zaznaczyć fakt prowadzenia ksiąg oraz dołączyć zamknięcie roczne, a osoby prawne — nadto odpis protokołu walnego zgromadzenia (zgromadzenia spólników), zatwierdzającego zamknięcie roczne oraz odpis aktu organu rewizyjnego.

2. Podatnicy, prowadzący księgi podatkowe, obowiązani są w składanych zeznaniach podatkowych zaznaczyć fakt prowadzenia ksiąg, a ponadto do zeznań do wymiaru podatku obrotowego dołączyć te księgi. Minister Skarbu może w drodze rozporządzenia zwalniać od tego obowiązku niektóre grupy podatników, bądź też zarządzić przechowywanie tych ksiąg pod określonymi warunkami we władzach samorządu zawodowego.

Dział X.

Postępowanie wyjaśniające.

Art. 63. Jeżeli przepisy niniejszego dekretu nie określają ściśle postępowania dla ustalenia okoliczności mających być podstawą rozstrzygnięcia władza podatkowa z urzędu ustala zakres postępowania wyjaśniającego i środków dowodowych, potrzebnych do należytego ustalenia stanu sprawy, kierując się przy tym względami celowości, szybkości, prostoty i zaoszczędzenia kosztów.

Art. 64. 1. Jeżeli w złożonym w terminie zeznaniu podatkowym nie powołano się na prowadzone księgi handlowe lub księgi uproszczone albo podatkowe i mimo wezwania w trybie ust. 2 braku tego nie usunięto, księgi te, powołane w terminie późniejszym, mogą być pominięte.

2. Jeżeli do złożonego w terminie zeznania nie dołączono wymaganych ksiąg podatkowych lub załączników (art. 62), władza podatkowa wezwie podatnika do uzupełnienia tego braku w terminie tygodniowym. W razie niezastosowania się do tego wezwania, stosuje się odpowiednio przepis ust. 1.

Art. 65. 1. W razie wątpliwości co do dokładności lub prawidłowości złożonego w terminie zeznania podatkowego władza podatkowa obowiązana jest wezwać podatnika do wyjaśnienia lub uzupełnienia zeznania, wyznaczając mu odpowiedni termin oraz wskazując konkretne okoliczności, dla których podaje w wątpliwość zeznania podatkowe.

2. Przepisu ustępu poprzedzającego nie stosuje się do podatników, którzy w złożonym w terminie zeznaniu podatkowym nie powołali się na prowadzone księgi handlowe lub księgi uproszczone albo podatkowe bądź też nie dołączyli do zeznania wymaganych ksiąg podatkowych lub załączników (art. 62) i tego braku nie usunęli w wyznaczonym terminie (art. 64 ust. 2).

3. Przepisu ust. 1 nie stosuje się również przy ustalaniu dochodu podatników podatku obrotowego, obowiązanych do prowadzenia ksiąg podatkowych, jeżeli księgi te nie obejmują kosztów uzyskania przychodu, a podatnik nie powołał się w złożonym w terminie zeznaniu na inny dowód niż dowód z tych ksiąg.

Art. 66. 1. Wyjaśnienia lub uzupełnienia podatnika, złożone w odpowiedzi na przedstawione mu wątpliwości, oraz powołane przez niego dowody powinny być przez władzę podatkową należycie zbadane i ocenione.

2. Przeprowadzenie powołanego przez płatnika dowodu może być zaniechane, jeżeli podatnik złożył odpowiedź na wezwanie do wyjaśnienia lub uzupełnienia zeznania podatkowego po wyznaczonym terminie.

Art. 67. 1. Władza podatkowa może zaniechać przedstawienia podatnikowi wątpliwości z powodu niedoliczenia do przychodu, obrotu lub dochodu sum, których doliczalność stwierdzona została w protokole badania ksiąg handlowych, jeżeli podatnik nie złożył wyjaśnienia wraz z wskazaniem środków dowodowych w terminie określonym w art. 93 ust. 2 lub gdy złożone przez niego wyjaśnienie nie zawiera nowych okoliczności wymagagających dalszego wyjaśnienia stanu faktycznego.

2. Władza podatkowa sprostuje zeznanie podatkowe na korzyść podatnika, gdy zeznanie to zawiera błędną pod względem prawnym ocenę okoliczności faktycznych.

Art. 68. 1. Zeznania podatkowe, złożone po terminie, mogą być pominięte przy ustalaniu podstawy opodatkowania; w tym przypadku władza podatkowa ustali podstawę opodatkowania na podstawie materiału, jakim rozporządza.

2. Władza podatkowa ustali podstawę opodatkowania na podstawie materiału, jakim rozporządza, również w przypadku niezłożenia zeznania podatkowego, gdy obowiązek złożenia zeznania wynika z ustawy bądź z wezwania władzy podatkowej.

Art. 69. W przypadku wątpliwości co do zasadności lub wysokości odpisu na zużycie władza podatkowa ma obowiązek ustalenia spornej okoliczności po uprzednim zasięgnięciu opinii biegłych.

Art. 70. 1. Władza podatkowa może zarządzić przeprowadzenie postępowania wyjaśniającego w formie rozprawy ustnej, jeżeli w ten sposób da się osiągnąć znaczne przyśpieszenie i uproszczenie postępowania.

2. W szczególności władza podatkowa może zarządzić z urzędu lub na wniosek rozprawę ustną:

1) gdy chodzi o uzgodnienie sprzecznych interesów stron,

2) gdy chodzi o rozpatrzenie sprawy przy udziale większej liczby stron, przedstawicieli różnych działów administracji albo przy udziale świadków lub biegłych,

3) gdy postępowanie wyjaśniające ma być przeprowadzone poza siedzibą władzy podatkowej przez osobno delegowanego w tym celu urzędnika.

Art. 71. 1. O terminie rozprawy ustnej należy zawiadomić strony, świadków i biegłych oraz interesowane władze i urzędy bezpośrednio.

2. W zawiadomieniu o rozprawie ustnej należy:

1) określić dokładnie przedmiot, miejsce i czas rozprawy,

2) oznajmić, że interesowani mogą bądź stawić się osobiście, bądź złożyć na piśmie swe żądania, wnioski i zarzuty — najpóźniej do dnia poprzedzającego dzień rozprawy,

3) zwrócić uwagę na przepis art. 72 ust. 2.

Art. 72. 1. Urzędnik, prowadzący rozprawę, obowiązany jest, mając zawsze na uwadze interes publiczny, dążyć do wszechstronnego wyjaśnienia sprawy oraz możliwego uzgodnienia sprzecznych interesów stron, przy czym powinien dać możność stronom zapoznania się ze sprawą, a także złożenia potrzebnych oświadczeń.

2. Władza podatkowa może nie przyjąć w dalszym postępowaniu przed tą instancją żądań, wniosków i zarzutów, które nie zostały zgłoszone na piśmie ani w terminie określonym w art. 71 ust. 2 pkt 2), ani ustnie podczas rozprawy, jeżeli żądania, wnioski lub zarzuty przy należytej staranności

zgłaszającego mogły być zgłoszone w terminach wyżej wskazanych, a zwłaszcza jeżeli władza podatkowa dojdzie do wniosku, że zgłoszenia te zmierzają do przewlekania sprawy.

Art. 73 Urzędnik, prowadzący rozprawę ustali jej przebieg i wynik w protokole, dołączając doń oświadczenia złożone na piśmie.

Art. 74. W przypadku, gdy ustawy przewidują upoważnienie dla Ministra Skarbu do zryczałtowania lub scalenia podatków, Minister Skarbu może wydawać w drodze rozporządzenia przepisy specjalne w zakresie postępowania podatkowego dostosowane do formy pobierania tych podatków.

Dział XI.

Dowody.

Rozdział 1.

Przepisy ogólne.

Art. 75. Przedmiotem dowodu są fakty mające dla sprawy istotne znaczenie.

Art. 76. 1. Władza podatkowa przeprowadza dowody z własnej inicjatywy bądź na wniosek strony.

2. Władza podatkowa odmówi wnioskowi dowodowemu strony, jeżeli proponowany środek dowodowy oczywiście nie nadaje się do stwierdzenia spornej okoliczności.

Art. 77. Władza podatkowa według własnego przekonania, na podstawie wszechstronnego rozważenia zebranego materiału, ocenia wiarogodność i moc dowodu.

Rozdział 2.

Dokumenty.

Art. 78. Dokumenty, sporządzone przez władze, urzędy i osoby zaufania publicznego w zakresie ich działania, stanowią dowód tego, co uczestniczące w czynności osoby oświadczyły lub co zostało urzędowo zaświadczone.

Art. 79. Dokumenty publiczne, sporządzone przez władze lub urzędy państw obcych, powinny być w razie wątpliwości co do ich autentyczności uwierzytelnione przez właściwego posła lub konsula polskiego za granicą albo przez Ministerstwo Spraw Zagranicznych, jeżeli umowy międzynarodowe nie stanowią inaczej.

Art. 80. Dokument prywatny stanowi dowód tego, że zawarte w nim oświadczenie pochodzi od osoby, która go podpisała.

Art. 81. Dowód przeciwny co do oświadczeń, zawartych w dokumencie publicznym lub prywatnym, nie jest wyłączony.

Art. 82. Jeżeli zdaniem władzy podatkowej istnieje uzasadnione podejrzenie, że przedstawiony dokument jest nieprawdziwy, może ona, zależnie od znaczenia dokumentu dla sprawy, albo bieg postępowania w całości lub w części wstrzymać do czasu wyjaśnienia prawdziwości dokumentu, albo też postępowanie dalej prowadzić.

Art. 83. Jeżeli strona powołuje się na okoliczności, które można ustalić na podstawie akt urzędowych, będących w posiadaniu władz lub urzędów polskich, i wskazuje tę władzę lub urząd, władza podatkowa, o ile uzna, że powołane okoliczności mogą mieć istotne znaczenie dla sprawy, sprowadzi te akta lub przejrzy je na miejscu w celu sporządzenia odpisu lub wyciągu.

Rozdział 3.

Księgi handlowe, księgi uproszczone i podatkowe.

Art. 84. 1. Wszyscy podatnicy podatku obrotowego, jeżeli nie mają obowiązku prowadzenia ksiąg handlowych, obowiązani są prowadzić księgi uproszczone, bądź księgi podatkowe.

2. Minister Skarbu określa w drodze rozporządzenia grupy podatników obowiązanych do prowadzenia ksiąg uproszczonych.

3. Podatnicy, nie mający obowiązku prowadzenia ksiąg handlowych ani ksiąg uproszczonych, obowiązani są prowadzić księgi podatkowe. Minister Skarbu może jednak w drodze rozporządzenia niektóre grupy tych podatników zwalniać od obowiązku prowadzenia ksiąg podatkowych.

4. Określony w ust. 2 i 3 obowiązek prowadzenia przez podatników podatku obrotowego ksiąg uproszcznych lub podatkowych Minister Skarbu może w drodze rozporządzenia rozszerzać na niektóre grupy podatników podatku dochodowego.

5. Minister Skarbu ustala w drodze rozporządzenia dla poszczególnych grup podatników przepisy w zakresie prowadzenia ksiąg uproszczonych i podatkowych oraz warunki, jakim te księgi powinny odpowiadać, aby stanowiły dowód w postępowaniu podatkowym.

6. Księgi handlowe, księgi uproszczone i podatkowe wraz z dokumentami powinny stale znajdować się w lokalu przedsiębiorstwa (zakładu) lub zajęcia; w uzasadnionych przypadkach władza podatkowa na prośbę podatnika może zezwolić na prowadzenie i przechowywanie ksiąg wraz z dokumentami w innym określonym miejscu.

Art. 85. 1. Za prawidłowe księgi handlowe uważa się księgi prowadzone prawidłowo zarówno pod względem formalnym (niewadliwie), jak i materialnym (rzetelnie).

2. Prawidłowe pod względem formalnym (niewadliwe) są księgi prowadzone zgodnie z przepisami kodeksu handlowego i innymi przepisami prawnymi, a także z zasadami księgowości.

3. Prawidłowe pod względem materialnym (rzetelne) są księgi prowadzone zgodnie z prawdą.

4. Prawidłowe księgi handlowe powinny zawierać zgodne z rzeczywistością imiona, nazwiska (nazwy firm) oraz adresy odbiorców i dostawców przy sprzedaży (zakupie) towaru bądź w większych ilościach, bądź celem dalszej odprzedaży lub przeróbki.

5. Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrami: Przemysłu oraz Aprowizacji i Handlu służy prawo po zasięgnięciu opinii samorządu gospodarczego, Związku Rewizyjnego Spółdzielni Rzeczypospolitej Polskiej oraz jednej z instytucyj, zajmujących się naukowo zagadnieniami księgowości, wydawania w drodze rozporządzenia przepisów określających jednolicie poszczególne zasady i sposoby prowadzenia ksiąg handlowych nie uregulowane innymi przepisami prawnymi.

6. Księgi uproszczone i podatkowe uważa się za prawidłowe, jeżeli są prowadzone zgodnie z przepisami określonymi w art. 84 ust. 5.

Art. 86. 1. Prawidłowe księgi handlowe oraz prawidłowe księgi uproszczone i podatkowe stanowią dowód tego, co wynika z zawartych w nich zapisów, należycie udokumentowanych. U zakupujących rzeczy ruchome oraz u odbierających świadczenia usług zapisami należycie udokumentowanymi są zapisy oparte na rachunkach.

2. W odniesieniu do zakupu rzeczy ruchomej rachunek powinien zawierać:

1) nazwę firmy (imię i nazwisko) sprzedającego (dostawcy),
2) dokładny adres sprzedającego (dostawcy),
3) datę,
4) numer kolejny rachunku (art. 87 ust. 2),
5) nazwę firmy (imię i nazwisko) zakupującego odbiorcy),
6) dokładny adres zakupującego (odbiorcy),
7) oznaczenie rodzajów towarów,
8) ilość i cenę jednostkową każdego rodzaju towarów,
9) ogólną sumę należności,
10) podpis sprzedającego (dostawcy).

3. Wymagany przepisem ustępu poprzedzającego dowód z rachunku nie dotyczy zakupu wytworów gospodarstwa rolnego, nie przerobionych sposobem przemysłowym, dokonywanego bezpośrednio u rolników na miejscu w gospodarstwie rolnym, bądź poza obrębem gospodarstwa rolnego, lecz nie ze stałego miejsca sprzedaży; w tym przypadku wystarczy dowód wewnętrzny, zaopatrzony w datę i podpisany przez zakupującego (odbiorcę), jeżeli zawiera dane, określone w ust. 2 pkt 7—9 co do rachunku.

4. W odniesieniu do pobieranych świadczeń usług rachunek powinien zawierać:

1) nazwę firmy (imię i nazwisko) świadczącego usługi,
2) dokładny adres świadczącego usługi,
3) datę,
4) numer kolejny rachunku (art.87 ust. 2),
5) nazwę firmy (imię i nazwisko) odbierającego świadczenie,
6) dokładny adres odbierającego świadczenie,
7) bliższe określenie świadczenia,
8) sposób obliczenia sumy należności za świadczenie, chyba że umowa o świadczenie nie określa takiego sposobu,
9) sumę należności,
10) podpis świadczącego usługi.

5. Upoważnia się Ministra Skarbu do określania w drodze rozporządzenia tych rodzajów świadczenia usług, co do których zapisy w księgach u odbierających świadczenia będą uznane za należycie udokumentowane dowodami wewnętrznymi.

Art. 87. 1. W celu umożliwienia udokumentowania w księgach handlowych, w księgach uproszczonych lub podatkowych zapisów, dotyczących zakupu rzeczy ruchomej lub świadczenia usług, w sposób wskazany w artykule poprzedzającym, wszyscy podatnicy podatku obrotowego oraz wszystkie osoby wykonywujące świadczenia podlegające podatkowi, choćby zwolnione przepisami ustawowymi od obowiązku opłacania podatku obrotowego, z wyjątkiem jedynie rolników sprzedających wytwory własnego lub dzierżawionego gospodarstwa rolnego, nieprzerobione sposobem przemysłowym, bez utrzymywania w tym celu stałych miejsc sprzedaży poza obrębem gospodarstwa rolnego, obowiązane są wydawać, na żądanie, rachunki stwierdzające sprzedaż rzeczy ruchomej lub wykonanie świadczenia usług i zawierające wszystkie dane, wymagane przepisami artykułu poprzedzającego; obowiązek wydania rachunku istnieje, choćby sprzedaż lub wykonanie usług nastąpiło w całości lub w części na kredyt.

2. Osoby, na których ciąży w myśl ustępu poprzedzającego obowiązek wydawania rachunków, obowiązane są kolejno numerować wydawane rachun-

ki i przechowywać w kolejności numerów kopie tych rachunków.

Art. 88. 1. Pełne teksty art. 86 i 87 oraz przepisów prawa karnego skarbowego, określających sankcje karne za odmowę wydania rachunków, powinny być umieszczone, obok karty rejestracyjnej, na widocznym miejscu w przedsiębiorstwach (zakładach) i lokalach służących do wykonywania zajęć.

2. Przepis ustępu poprzedzającego nie dotyczy osób wykonujących wolne zajęcia zawodowe.

Art. 89. 1. W przypadku stwierdzenia przez władzę podatkową wadliwości ksiąg handlowych, polegających na formalnych usterkach i brakach a nie mających w konkretnym przypadku istotnego znaczenia, władza podatkowa powinna uznać księgi za dowód (art. 86).

2. Jeżeli z ksiąg handlowych podatnika wynika obrót i dochód bądź tylko obrót lub dochód znacznie niższy od przeciętnego obrotu lub dochodu podatników wykonujących podobną działalność gospodarczą, których obrót lub dochód ustalono w wysokości wynikającej z ich ksiąg handlowych, bądź w wysokości podanej przez nich w zeznaniach podatkowych, a władza podatkowa zarazem stwierdziła, że księgi handlowe podatnika zawierają elementy jego działalności gospodarczej, które pozostają we wzajemnej ze sobą sprzeczności, bądź też że księgi handlowe podatnika obejmujące drobną sprzedaż różnorodnych towarów prowadzone są w ten sposób, że nie ujawniają ilościowej kontroli albo jednostkowej ceny sprzedażnej tych towarów — władza podatkowa powinna nie uznać tych ksiąg za dowód w postępowaniu podatkowym, chyba że podatnik wskaże okoliczności usprawiedliwiające wyniki jego działalności gospodarczej znacznie niższe od przeciętnych.

Art. 90. W przypadku stwierdzenia przez władzę podatkową nieprawidłowości ksiąg handlowych władza podatkowa może w uzasadnionych przypadkach oprzeć ustalenie podstawy opodatkowania na wynikach książkowych uzupełnionych danymi, zebranymi w toku postępowania podatkowego.

Art. 91. Badanie (rewizję) ksiąg należy przeprowadzać na mocy pisemnego upoważnienia, wydanego rewidującemu urzędnikowi przez właściwą władzę podatkową.

Art. 92. 1. Badanie (rewizja) ksiąg powinno być dokonywane w zasadzie w godzinach pracy, w czasie dla strony najodpowiedniejszym, w jej obecności lub zastępującej ją osoby.

2. Badanie (rewizję) ksiąg przeprowadza się zasadniczo u strony, a w wyjątkowych przypadkach w lokalu władzy podatkowej.

Art. 93. 1. Sporządzony w wyniku badania ksiąg protokół podpisuje urzędnik rewidujący i strona lub zastępująca ją osoba. Odpis protokółu doręcza się stronie lub osobie ją zastępującej za potwierdzeniem odbioru.

2. Strona, nie godząca się z ustaleniami zawartymi w protokóle, powinna złożyć umotywowane wyjaśnienie bądź niezwłocznie w protokóle, bądź u władzy podatkowej w terminie dwutygodniowym po doręczeniu odpisu tego protokółu; wyjaśnienie to powinno wskazywać także środki dowodowe, które dają władzy podatkowej możności stwierdzenia zasadności złożonego wyjaśnienia.

Art. 94. O uznaniu ksiąg za nieprawidłowe władza podatkowa powinna zawiadomić podatnika jednocześnie z doręczeniem mu decyzji ustalającej zobowiązanie podatkowe. W zawiadomieniu należy wyszczególnić materialne i formalne zarzuty stawiane księgom.

Rozdział 4.

Świadkowie i biegli.

Art 95. Świadkami nie mogą być:

1) osoby niezdolne do spostrzegania lub do komunikowania swych spostrzeżeń,
2) duchowni co do faktów, powierzonych im na spowiedzi lub pod tajemnicą duchowną,
3) wojskowi i urzędnicy publiczni, nie zwolnieni od zachowania tajemnicy urzędowej, o ileby zeznanie ich miało być połączone z jej naruszeniem.

Art. 96. 1. Nikt nie ma prawa odmówić zeznań w charakterze świadka, z wyjątkiem małżonków stron, ich wstępnych, zstępnych i rodzeństwa, powinowatych w tym samym stopniu oraz osób, pozostających ze stronami w stosunku przysposobienia. Prawo odmowy zeznań ze strony małżonków i powinowatych trwa również po ustaniu małżeństwa.

2. Władza podatkowa naczelna może w drodze rozporządzenia zwalniać od obowiązku składania zeznań inne osoby, poza wymienionymi w ust. 1.

3. Świadek może odmówić odpowiedzi na zadane mu pytania, gdyby zeznanie mogło narazić jego lub jego bliskich, wymienionych w ust. 1, na odpowiedzialność karną, hańbę lub dotkliwą i bezpośrednią szkodę majątkową, albo gdyby zeznanie miało być połączone z pogwałceniem istotnej tajemnicy zawodowej.

Art. 97. 1. Świadkowie, przesłuchiwani na wniosek stron, mogą być wzywani przéz władze podat-

kowe, bądź sprowadzani, za zgodą władzy podatkowej, przez same strony.

2. Władza podatkowa może zamiast przesłuchania świadków ograniczyć się do żądania od nich zeznań na piśmie.

3. Jeżeli stawiennictwo świadka jest utrudnione bądź z powodu znacznej odległości jego miejsca zamieszkania od miejsca stawiennictwa, bądź z powodu choroby, władza podatkowa może zamiast wzywania go bądź zażądać zeznań na piśmie, bądź zbadać świadka sama lub przez równorzędną albo niższą władzę podatkową w miejscu, znajdującym się w pobliżu zamieszkania świadka, a świadka, który z powodu choroby nie może stawić się przed władzą podatkową, zbadać na miejscu.

4. Niewykonanie żądania władzy podatkowej co do stawiennictwa lub złożenia zeznań na piśmie świadek powinien usprawiedliwić.

Art. 98. 1. Władza podatkowa może uznać ważne przeszkody uniemożliwiające świadkowi stawienie się w terminie wyznaczonym oraz usprawiedliwiające nieprzedstawienie w terminie wyznaczonym zeznań na piśmie.

2. W szczególności za przyczyny usprawiedliwiające niestawiennictwo świadka uważa się chorobę świadka, śmierć członka rodziny, przerwanie komunikacji, pozbawienie wolności, zbyt późne otrzymanie wezwania itp.

Art. 99. 1. Przed przesłuchaniem lub żądając złożenia zeznań na piśmie władza podatkowa uprzedzi świadka o karalności zeznań fałszywych.

2. W razie konieczności przesłuchania świadka pod przysięgą władza podatkowa zwraca się z odpowiednim wnioskiem do sądu grodzkiego, w którego okręgu świadek zamieszkuje.

3. Od przysięgi są zwolnieni duchowni prawnie uznanych wyznań religijnych; osoby należące do wyznań nie uznających przysięgi; nieletni do lat 14; zstępni, gdy mają świadczyć w sprawach wstępnych i odwrotnie; małżonek, gdy ma świadczyć w sprawie małżonka; bracia i siostry w sprawach rodzeństwa. Od przysięgi mogą być zwolnieni wojskowi i urzędnicy publiczni, którzy złożyli przysięgę służbową, o ile zeznania ich dotyczą faktów wiadomych im z tytułu pełnienia obowiązków służbowych.

4. Świadkowie, od których przysięgi się nie odbiera, składają przed władzą podatkową zamiast przysięgi przyrzeczenie zeznawania prawdy według sumienia po uprzedzeniu ich, że to przyrzeczenie ma moc przysięgi.

Art. 100. Strony mają prawo uczestniczyć w przesłuchaniu świadków i biegłych. W tym celu należy je zawiadamiać o terminie przesłuchania.

Art. 101. Władza podatkowa zasięga opinii jednego lub więcej biegłych, gdy zbadanie lub ustalenie w toku postępowania podatkowego pewnych określonych okoliczności wymaga specjalnych wiadomości fachowych.

Art. 102. 1. Biegłych powołuje się z listy, ustalonej na podstawie wniosków instytucyj samorządu gospodarczego, Związku Rewizyjnego Spółdzielni Rzeczypospolitej Polskiej albo organizacyj zawodowych.

2. Biegły składa przysięgę w sądzie przy objęciu stanowiska, a w poszczególnych sprawach powołuje się na nią.

3. Osoba, wyznaczona na biegłego, może nie przyjąć włożonego na nią obowiązku z przyczyn, jakie uprawniają świadka do odmowy zeznań, a nadto z powodu przeszkody, która jej uniemożliwia wydanie opinii.

4. Stronie wolno zażądać wyłączenia biegłego z przyczyn, z jakich może żądać wyłączenia urzędnika.

5. Biegłego, przedstawionego przez stronę, władza podatkowa nie przyjmie a wezwanego wyłączy, gdy powstaje uzasadniona wątpliwość co do jego bezstronności w danej sprawie.

6. Na żądanie władzy podatkowej biegły obowiązany jest złożyć pisemną opinię.

7. Poza tym do wezwania i przesłuchania biegłych stosuje się odpowiednio przepisy o świadkach.

Art. 103. 1. Żądania świadków i biegłych o przyznanie wynagrodzenia za stratę czasu i zwrot kosztów podróży, a biegłych także za wykonaną pracę, powinny być zgłoszone, pod rygorem utraty roszczenia, w dniu dokonania czynności, do której świadek i biegły zostali powołani.

2. O przyznaniu wynagrodzenia dla świadków i biegłych, jego wysokości, jak również o przyznaniu zwrotu kosztów podróży oraz kosztów określonych w art. 163 ust. 3 decyduje władza podatkowa rozpoznająca sprawę. Od decyzji w tym przedmiocie nie ma zażalenia.

3. Strona, obowiązana jest pokryć koszty świadków i biegłych, którzy mają być przesłuchani na jej wniosek i odpowiednią kwotę wpłacić w wyznaczonym jej przez władzę podatkową terminie (art. 165).

Rozdział 5.
Oględziny, kontrola i lustracja.

Art. 104. 1. Organa władzy podatkowej, zaopa-

trzone w pisemne upoważnienie, mają prawo dokonywania oględzin lokalnych, kontroli i lustracji wszelkich gruntów, budynków, lokali, przedsiębiorstw i zajęć z wyjątkiem wolnych zajęć zawodowych.

2. Oględzin mieszkań prywatnych można dokonywać tylko za zgodą właściciela mieszkania.

3. Oględzin lokalnych, kontroli i lustracji przedsiębiorstw, znajdujących się w obrębie stacyj kolejowych, portów państwowych i zabudowań wojskowych, dokonywać można za zezwoleniem właściwej władzy kolejowej, portowej lub wojskowej.

Art. 105. 1. Władza podatkowa obowiązana jest dokonywać oględzin lokalnych, kontroli i lustracji przedsiębiorstw i zajęć, jeżeli to jest niezbędne do prawidłowego ustalenia zobowiązań podatkowych.

2. Po upływie terminu, wyznaczonego do nabywania kart rejestracyjnych, władze podatkowe sprawdzają, czy wszystkie przedsiębiorstwa (zakłady), składy i zajęcia posiadają właściwe karty rejestracyjne.

3. Strony są obowiązane okazywać na żądanie organom, dokonującym oględzin lokalnych, kontroli lub lustracji, księgi handlowe, księgi uproszczone lub podatkowe, zapiski oraz wszelkie inne dokumenty. W razie uzasadnionego przypuszczenia, że księgi, zapiski lub dokumenty są nierzetelne, albo też w razie zachodzącej obawy, że okazane lub ujawnione podczas oględzin lokalnych, kontroli lub lustracji księgi, zapiski lub dokumenty mogą być, w przypadku pozostawienia ich na miejscu, przez stronę usunięte lub przerobione, organ dokonujący oględzin lokalnych, kontroli lub lustracji może te księgi, zapiski i dokumenty zabrać do lokalu władzy podatkowej na czas nie dłuższy niż miesiąc.

4. Organa bezpieczeństwa publicznego obowiązane są na żądanie organu, dokonującego oględzin lokalnych, kontroli lub lustracji, udzielać mu niezbędnej asysty.

Art. 106. W razie powzięcia wiadomości o potajemnym prowadzeniu handlu lub przemysłu w lokalach, nie posiadających charakteru lokali handlowych, przemysłowych lub gospodarczych albo o przechowywaniu w tych lokalach ksiąg lub innych dowodów, mogących mieć wpływ na ustalenie zobowiązania podatkowego, dokonującym lustracji organom służy prawo do oględzin i zbadania tych lokali w trybie przepisanym ustawą z dnia 14 grudnia 1923 r. o uprawnieniach organów wykonawczych władz skarbowych (Dz. U. R. P. z 1924 r. Nr 5, poz. 37).

Art. 107. 1. Oględziny lokalne, kontrolę i lustrację należy zasadniczo przeprowadzać w dni powszednie podczas godzin pracy, o ile możności w sposób nie tamujący biegu pracy lustrowanego obiektu.

2. Oględzin lokalnych, kontroli i lustracji dokonywać należy w obecności strony, osoby ją zastępującej lub przez nią zatrudnionej, a w razie nieobecności tych osób — przybranego świadka.

Art. 108. Do udziału w oględzinach lokalnych, kontroli i lustracji władza podatkowa może z urzędu lub na wniosek strony powołać biegłych.

Rozdział 6.

Materiały informacyjne.

Art. 109. 1. Wszystkie władze, sądy, urzędy, osoby prawne i fizyczne obowiązane są:

1) zezwalać organom władz podatkowych na przeglądanie wszelkiego rodzaju akt, ksiąg, dokumentów i zapisków; jednak przeglądanie akt sądowych toczących się dochodzeń, śledztw oraz spraw przeprowadzonych z wyłączeniem jawności uzależnione jest od zgody kierownika sądu bądź prokuratora,

2) zezwalać na sporządzanie z nich odpisów i wyciągów, potrzebnych do ustalenia zobowiązań podatkowych,

3) dostarczać na pisemne żądanie władzy podatkowej bezpłatnie wszelkich posiadanych danych i informacyj, potrzebnych do ustalenia zobowiązań podatkowych.

2. W razie trudności w dostarczeniu wspomnianych danych i informacyj powinny określone w ust 1 władze, sądy i urzędy zawiadomić o tym wzywającą władzę podatkową, która zarządzi sporządzenie odpisów i wyciągów własnymi siłami.

3. Korzystanie przez władze podatkowe z uprawnień określonych w ust. 1 w stosunku do spraw, których ujawnienie zagrażałoby interesom obrony Państwa, następuje w sposób ustalony przez władzę podatkową naczelną w porozumieniu z Ministrem Obrony Narodowej.

Art. 110. Zarządy gminne (miejskie) prowadzą dla celów podatkowych według miejscowości w gminach wiejskich, a według ulic w gminach miejskich, wykazy wszystkich osób, które na terenie gminy posiadają:

1) gospodarstwa rolne w rozumieniu przepisów o podatku gruntowym,

2) nieruchomości określone w przepisach o podatku od nieruchomości.

Art. 111. 1. Posiadacze nieruchomości, położonych na terenie gmin miejskich, obowiązani są sporządzać corocznie w dwóch egzemplarzach na przepisanym wzorze wykazy według stanu z dnia 31 grudnia roku ubiegłego i dostarczyć po jednym egzemplarzu w terminie do dnia 31 stycznia urzędowi skarbowemu i zarządowi miejskiemu. Wykazy powinny zawierać opis nieruchomości wraz ze spisem (w kolejności numerów) wszelkiego rodzaju lokali, znajdujących się w tych nieruchomościach, zarówno mieszkalnych, jak i przeznaczonych na inne cele (użytkowe) z podaniem co do każdego lokalu ilości izb (pomieszczeń), charakteru ich użytkowania, kwoty rocznego czynszu należnego za rok ubiegły lub rocznej wartości czynszowej w przypadku bezpłatnego zajmowania lokalu oraz imion i nazwisk osób (lokatorów głównych), zajmujących te lokale (pomieszczenia). Jeżeli nieruchomość jest niezabudowana, obowiązki jej posiadacza ograniczają się do sporządzenia i dostarczenia urzędowi skarbowemu i zarządowi miejskiemu opisu nieruchomości i sposobu jej użytkowania.

2. Na terenie gmin miejskich, nie będących siedzibą urzędu skarbowego, posiadacze nieruchomości składają przeznaczone dla urzędu skarbowego wykazy, określone w ust. 1, zarządom miejskim, które przesyłają je zbiorowo urzędowi skarbowemu w terminie do dnia 15 lutego z wyszczególnieniem nieruchomości, co do których posiadacze nie złożyli wykazu.

3. W gminach wiejskich posiadacze budynków, określonych w przepisach o podatku od nieruchomości, obowiązani są corocznie sporządzać i dostarczać w terminie do dnia 31 stycznia zarządom gminnym w dwóch egzemplarzach wykazy określone w ust. 1. Przepis ustępu poprzedzającego stosuje się tu odpowiednio.

4. Osoby, zajmujące lokale (lokatorzy główni) w nieruchomościach (budynkach), określonych w ust. 1 i 3, obowiązane są sporządzać na przepisanym wzorze i dostarczać w terminie do dnia 15 stycznia w dwóch egzemplarzach posiadaczom nieruchomości (budynków) wykazy wszystkich osób zamieszkałych w ich lokalach w dniu 31 grudnia roku ubiegłego z podaniem wieku tych osób, ich źródeł przychodu oraz stosunku do osoby, zajmującej lokal (lokatora głównego). Posiadacze nieruchomości (budynków) składają otrzymane od lokatorów głównych wykazy urzędom skarbowym i zarządom gminnym (miejskim) jednocześnie z wykazami, określonymi w ust. 1 i 3.

5. Dyrektorzy izb skarbowych w porozumieniu z wojewodami mogą zwalniać na swoim terenie wszystkie lub niektóre kategorie posiadaczy nieruchomości (budynków) oraz osób, zajmujących lokale (lokatorów głównych) od obowiązku corocznego sporządzania i dostarczania wykazów określonych w niniejszym artykule; zwolnienie to może obejmować poszczególne miejscowości w gminach wiejskich, gminy wiejskie oraz miejskie i dotyczyć jednego lub więcej lat podatkowych.

Art. 112. Posiadacze nieruchomości (budynków), w których znajdują się lokale, podlegające podatkowi od lokali, obowiązani są zawiadamiać właściwy zarząd gminny (miejski) o wszystkich zmianach zaszłych w osobach najemców poszczególnych lokali — najdalej w ciągu miesiąca po zaszłej zmianie.

Art. 113. 1. Władze administracji ogólnej obowiązane są zawiadamiać właściwe izby skarbowe w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku o zarejestrowanych u nich i o wykreślonych w ciągu ubiegłego roku osobach, uprawiających wolne zajęcia zawodowe niezrzeszone w instytucjach samorządu zawodowego.

2. Władze administracji ogólnej obowiązane są również bezzwłocznie zawiadamiać właściwe urzędy skarbowe o wydaniu zezwoleń osobom przybyłym z zagranicy na pobyt czasowy w celu wykonywania czynności zarobkowych na obszarze Rzeczypospolitej; władze te obowiązane są także zawiadamiać w terminie do dnia 15 każdego miesiąca o nowozarejestrowanych i o wykreślonych w ubiegłym miesiącu osobach prawnych, działających na zasadzie prawa o stowarzyszeniach.

3. Władze przemysłowe pierwszej instancji obowiązane są zawiadamiać właściwe urzędy skarbowe (rewizyjne) do dnia 15 każdego miesiąca o wydanych w ubiegłym miesiącu wszelkiego rodzaju uprawnieniach do prowadzenia handlu, przemysłu, rzemiosła lub zajęcia.

Art. 114. Zarządy gminne (miejskie) obowiązane są dostarczać właściwemu urzędowi skarbowemu do końca miesiąca następnego za miesiąc ubiegły miesięczne wykazy przypadków zgonu, sporządzone na podstawie księgi akt zejścia, a zawierające oprócz danych osobowych, dotyczących osoby zmarłej i jej spadkobierców (legatariuszów), także w miarę możności bliższe dane co do pozostałego majątku, wyszczególnione na przepisanym wzorze.

Art. 115. Władze i urzędy państwowe oraz samorządowe, przedsiębiorstwa państwowe i samorządowe, przedsiębiorstwa pozostające pod zarządem państwowym i samorządowym oraz instytucje publiczne i zrzeszenia, które korzystają z gwarancyj, kredytów lub subwencyj państwowych, są obowiązane przesyłać właściwym izbom skarbowym odpisy lub wyciągi z zawartych umów o roboty, dostawy i przewozy, jak również umów o dzierżawę — najpóźniej w ciągu tygodnia po zawarciu tych umów.

Art. 116. 1. Sądy obowiązane są zawiadamiać izby skarbowe w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku o nowozarejestrowanych i wykreślonych

w ciągu ubiegłego roku biegłych, tłumaczach przysięgłych, notariuszach i obrońcach sądowych oraz zawiadamiać te izby w terminie tygodniowym po dokonaniu rejestracji o pierwszym wpisie nowych firm do rejestru handlowego.

2. Sądy obowiązane są również:

1) przesyłać do urzędu skarbowego, w którego okręgu dany sąd ma siedzibę, akta postępowania spadkowego bezpośrednio po ukończeniu postępowania,

2) przesyłać temuż urzędowi skarbowemu do końca miesiąca następnego za miesiąc ubiegły wykazy opłat stemplowych pobranych przez sąd, sporządzone na przepisanym wzorze, oraz odpisy pism podlegających opłacie stemplowej, sporządzonych przed sądem lub przedstawionych sądowi, a od których opłaty stemplowe sąd nie pobiera, bądź od których opłaty stemplowej strona nie uiściła.

3. Notariusze obowiązani są przesyłać w ciągu tygodnia po upływie każdego miesiąca na koszt strony właściwemu urzędowi skarbowemu uwierzytelnione odpisy aktów darowizny.

4. Rady adwokackie, izby lekarskie, lekarsko-dentystyczne i lekarsko-weterynaryjne oraz inne instytucje samorządu zawodowego, obejmujące wolne zajęcia zawodowe, obowiązane są w terminie do dnia 31 stycznia każdego roku zawiadamiać właściwe izby skarbowe o wszelkich zmianach, które zaszły w liście ich członków w roku ubiegłym.

Art. 117. Minister Skarbu może w drodze rozporządzenia w porozumieniu z Ministrem Administracji Publicznej, a co do art. 116 także w porozumieniu z właściwymi innymi ministrami, po zasięgnięciu opinii samorządu gospodarczego i zawodowego, obowiązki przewidziane w art. 113 i 116 rozszerzyć, bądź zawiesić lub ograniczyć.

Rozdział 7.

Oszacowanie podstawy opodatkowania.

Art. 118. 1. W braku danych niezbędnych do ustalenia rzeczywistej wysokości podstawy opodatkowania władza podatkowa może ustalić ją w drodze oszacowania. Przy oszacowaniu władza podatkowa obowiązana jest brać pod uwagę wszystkie istotne okoliczności, mające znaczenie dla ustalenia podstawy opodatkowania; może przy tym stosować także normy szacunkowe.

2. Normy szacunkowe opracowują władze podatkowe, a zatwierdza władza podatkowa naczelna po wysłuchaniu opinii komisyj odwoławczych przy izbach skarbowych lub samorządu gospodarczego albo zawodowego.

3. Przepis ust. 1 stosuje się w szczególności w przypadku:

1) gdy podatnik obowiązany do prowadzenia ksiąg (handlowych, uproszczonych lub podatkowych) nie powołał tych ksiąg u władzy podatkowej zgodnie z przepisami niniejszego dekretu jako dowodu w postępowaniu podatkowym,

2) gdy władza podatkowa zbadała powołane przez podatnika księgi i na podstawie przepisów niniejszego dekretu nie uznała ich za dowód.

Art. 119. 1. W braku danych niezbędnych do ustalenia rzeczywistej wysokości dochodu władza podatkowa może ustalić wysokość dochodu podatnika na podstawie znamion zewnętrznych świadczących o wydatkach domowych i osobistych podatnika oraz o jego ogólnym położeniu ekonomicznym.

2. Znamiona zewnętrzne powinny być szczegółowo przytoczone w decyzji władzy podatkowej.

Rozdział 8.

Normy amortyzacyjne.

Art. 120. Minister Skarbu może wydawać w drodze rozporządzenia przepisy określające przeciętne normy wysokości odpisów na zużycie dla poszczególnych rodzajów przedmiotów podlegających zużyciu (normy amortyzacyjne), które stosuje się bez badania wysokości rzeczywistego zużycia.

Dział XII.

Załatwianie spraw.

Art. 121. 1. Sprawy należy załatwiać bez niepotrzebnej zwłoki i przy tym tak, aby nie cierpiał ani interes publiczny ani uprawnione interesy stron.

2. Sprawy, które nie wymagają zbierania wstępnych informacyj, przeprowadzania dochodzeń, zasięgania opinii itp. winny być z reguły załatwiane niezwłocznie, o ile możności w formie ustnej i bezpośredniej w stosunku do osób, które zgłaszają się do władzy podatkowej, przy czym władza podatkowa, w miarę potrzeby, powinna utrwalać istotną część czynności urzędowej w protokole lub w formie adnotacji na akcie.

3. Sprawy należy załatwiać w formie pisemnej i doręczać stronom odpowiednie pisma, jeżeli tego przepisy niniejszego dekretu wymagają albo jeżeli to wyraźnie leży w interesie strony.

4. Załatwiając sprawę pisemnie, należy to czynić z możliwym pośpiechem, w każdym razie tak, aby

sprawa została przez władzę podatkową zakończona najpóźniej w ciągu trzech miesięcy, a jeżeli sprawa ma być załatwiona po porozumieniu się z inną władzą — najpóźniej w ciągu pięciu miesięcy. Terminy te nie mają zastosowania w sprawach ustalania zobowiązań podatkowych.

Art. 122. Do terminów wskazanych w art. 121 ust. 4 nie wlicza się:

1) terminów specjalnych, określonych w poszczególnych przepisach prawnych dla dopełnienia warunków, przez te przepisy wymaganych,

2) okresu zwłoki spowodowanych wyraźną winą stron,

3) okresów, w których postępowanie było wstrzymane (art. 82 i 132).

Art. 123. 1. Jeżeli w terminie, określonym w art. 121 ust. 4, sprawa nie została całkowicie załatwiona, strona ma prawo żądać przekazania sprawy do instancji wyższej celem jej załatwienia.

2. Podanie strony władza podatkowa powinna przekazać do instancji wyższej najdalej w ciągu trzech dni, bądź z aktami sprawy bądź z wyjaśnieniem, że sprawa nie mogła być w terminie załatwiona z powodu okoliczności określonych w art. 122.

3. Władza podatkowa instancyjnie wyższa, która załatwia sprawę za władzę podatkową instancyjnie niższą, działa w charakterze tej instancji, za którą spełnia tę czynność. Od decyzyj wydanych za władzę podatkową instancyjnie niższą odwołanie, jeżeli jest dopuszczalne, rozstrzyga władza instancyjnie wyższa od tej władzy podatkowej, która załatwiła sprawę.

Art. 124. Jeżeli nie ma podstawy prawnej lub faktycznej do merytorycznego załatwienia sprawy będącej przedmiotem podania, władza podatkowa pozostawia je bez załatwienia, a sprawę wszczętą już umarza, czyniąc odpowiednią adnotację na akcie i w miarę okoliczności, zawiadamiając osobę, która wniosła podanie.

Dział XIII.

Decyzje.

Art. 125. 1. W celu ustalenia podstawy opodatkowania dla każdego podatnika władza podatkowa bada zebrany materiał wymiarowy, ocenia moc dowodową przeprowadzonych dowodów, uzupełnia w razie potrzeby zebrany materiał oraz postępowanie wyjaśniające, rozważa całokształt sprawy, wreszcie podejmuje inne czynności zmierzające do ustalenia zobowiązania podatkowego i jego wysokości, uwzględniając przy tym wszystkie okoliczności prawne i faktyczne.

2. Na zasadzie ustalonej w ten sposób podstawy opodatkowania władza podatkowa oblicza podatek zgodnie z przepisami ustawy, ustala wysokość zobowiązania podatkowego i zawiadamia podatnika o powziętej decyzji za pomocą nakazu płatniczego.

Art. 126. Jeżeli obowiązek wykonania zobowiązania podatkowego wynika bezpośrednio z ustawy lub wydanego na podstawie ustawy rozporządzenia (art. 3) bez potrzeby uprzedniego doręczenia podatnikowi decyzji, a podatnik nie wykonał tego obowiązku wcale, bądź też wykonał go tylko częściowo, władza podatkowa ustala sama wysokość zobowiązania podatkowego.

Art. 127. Decyzja ustalająca zobowiązanie podatkowe (nakaz płatniczy) powinna być doręczona podatnikowi na piśmie ze wskazaniem terminu jego wykonania.

Art. 128. Terminy ukończenia ustalania zobowiązań podatkowych (wymiarów) dla poszczególnych rodzajów danin publicznych określa władza podatkowa naczelna.

Art. 129. 1. Władza podatkowa wydaje decyzje tak często, jak tego zajdzie potrzeba.

2. Decyzje dzielą się na główne i incydentalne.

3. Decyzją główną jest decyzja, która sprawę, będącą przedmiotem postępowania, załatwia co do jej istoty albo sprawę kończy w danej instancji. Decyzją incydentalną jest decyzja rozstrzygająca inne kwestie, wynikające w toku postępowania.

4. Decyzja w sprawie zaliczki na podatek jest decyzją incydentalną.

Art. 130. 1. Nie można wydać decyzji w sprawie ustalenia zobowiązania podatkowego (wymiaru), jeżeli od końca roku podatkowego, w którym powstał obowiązek podatkowy, upłynęło lat sześć

2. Przedawnienie w zakresie opłat stemplowych nie biegnie w czasie wykonywania umowy, stwierdzonej pismem.

Art. 131. 1. Decyzja, od której nie służy odwołanie lub zażalenie w toku instancyj administracyjnych, jest ostateczna.

2. Decyzja, której nie można zaskarżyć również do sądu administracyjnego, jest prawomocna.

Art. 132. 1. Jeżeli do wydania decyzji konieczne jest uprzednie rozstrzygnięcie pytania wstępnego, podlegającego właściwości innych władz administracyjnych, podatkowych lub sądów, władza podatkowa rozpoznająca sprawę może wydać decyzję tymczasową, uwarunkowaną późniejszym rozstrzygnięciem pytania wstępnego, jeżeli zaś taka decyzja jest niemożliwa, władza rozstrzygnie sprawę, opierając się na własnej ocenie pytań wstępnych.

2. Władza podatkowa powinna wstrzymać postępowanie do czasu prawomocnego rozstrzygnięcia pytania wstępnego, jeżeli ono jest już przedmiotem sprawy we właściwej władzy administracyjnej, podatkowej lub w sądzie, a natychmiastowe wydanie decyzji nie jest konieczne ze względu na interes publiczny i mogłoby w razie odmiennego rozstrzygnięcia pytania wstępnego spowodować niepowetowane szkody dla strony lub niemożność przywrócenia stanu poprzedniego.

Art. 133. Poza przypadkiem określonym w artykule poprzedzającym władza podatkowa może wydać decyzję tymczasową także w przypadku, gdy prowadzone przez podatnika księgi w postępowaniu podatkowym w ogóle nie były badane lub też gdy były badane, lecz tylko na pewne określone okoliczności.

Art. 134. 1. Każda decyzja powinna zawierać powołanie się na podstawę prawną, osnowę decyzji, oznaczenie jej rodzaju, datę, podpis lub pieczęć władzy podatkowej oraz pouczenie co do terminu i trybu odwołania lub zażalenia.

2. Jeżeli decyzja jest w całości lub w części odmowna, powinna zawierać prawne i faktyczne uzasadnienie.

3. Jeżeli decyzja jest pozostawiona całkowicie swobodnej ocenie władzy podatkowej, wystarcza powołać się na podstawę prawną.

Art. 135. 1. Objaśniając stronę o przysługującym jej prawie wniesienia odwołania lub zażalenia do władzy podatkowej drugiej instancji, należy wskazać tę władzę oraz termin i tryb złożenia odwołania lub zażalenia.

2. W decyzji głównej, która jest dla sprawy ostateczna, należy wyraźnie w objaśnieniu zaznaczyć, że decyzja jest ostateczna w administracyjnym toku instancyj.

Art. 136. 1. Jeżeli władza podatkowa błędnie objaśni stronę bądź co do terminu wniesienia odwołania lub zażalenia, bądź co do dalszego toku instancji, objaśnienie takie nie może szkodzić stronie, która do niego się zastosowała. W tym przypadku:

1) odwołanie lub zażalenie, wniesione w terminie wyznaczonym chociażby po upływie właściwego terminu ustawowego, uważa się za wniesione w terminie,

2) instancja niewłaściwa, która odwołanie lub zażalenie otrzymała, prześle je do instancji właściwej, która postąpi z nim tak, jak gdyby było ono od początku skierowane właściwie.

2. Jeżeli władza podatkowa w ogóle zaniedba objaśnić stronę o przysługującym jej prawie wniesienia odwołania lub zażalenia, strona może w ciągu dwóch tygodni od chwili ogłoszenia lub doręczenia jej decyzji zażądać od władzy podatkowej, która decyzję wydała, wydania lub też przesłania jej takiego objaśnienia. W tym przypadku termin do wniesienia odwołania lub zażalenia liczy się od dnia otrzymania przez stronę objaśnienia.

Art. 137. Decyzja główna powinna załatwiać sprawę, będącą przedmiotem rozpatrzenia, oraz wszystkie istotne wnioski strony w zwięzłym i wyraźnym ujęciu.

Art. 138. 1. Decyzję, wydaną w obecności strony, ogłasza się jej ustnie; strona potwierdza to swoim podpisem. Jednakże strona może natychmiast zgłosić żądanie doręczenia decyzji na piśmie; w takim razie, jeżeli decyzja nie jest natychmiast wykonalna, uważa się dzień doręczenia decyzji na piśmie za dzień jej doręczenia.

2. Decyzja główna, wydana w nieobecności strony, powinna być doręczona jej na piśmie. Potrzebę doręczenia na piśmie innych decyzji, wydanych w podobnych warunkach, ocenia władza podatkowa.

3. Przepisy niniejszego artykułu nie naruszają przepisów niniejszego dekretu, które przewidują obowiązek doręczania decyzji na piśmie.

Art. 139. Władza podatkowa może każdego czasu przedsięwziąć z urzędu lub na wniosek strony sprostowanie w swych decyzjach błędów pisarskich i rachunkowych.

Art. 140. 1. Jeżeli omyłkowo ta sama osoba lub ten sam przedmiot opodatkowania został obciążony tym samym podatkiem, władza podatkowa bezpośrednio wyższej instancji zarządza na wniosek władzy podatkowej pierwszej instancji lub na prośbę podatnika odpisanie podatku nieprawidłowo wymierzonego.

2. W przypadku, gdy wymiar podwójny został dokonany przez władze podatkowe, mające różne władze przełożone, stosuje się odpowiednio przepis art. 12. ust. 2.

Dział XIV.

Odwołania i zażalenia.

Art. 141. 1. O decyzji głównej wydanej w pierwszej instancji, służy stronie odwołanie tylko do jednej instancji bezpośrednio wyższej.

2. Jeżeli wykonanie zobowiązania podatkowego następuje za pośrednictwem płatnika, służy podatnikowi prawo wniesienia do władzy podatkowej pierwszej instancji, w ciągu miesiąca od daty pobrania podatku przez płatnika, podania o sprostowanie

dokonanego niesłusznie obrania. Od decyzji wydanej na to podanie służy podatnikowi prawo wniesienia odwołania.

3. Przepis ustępu poprzedzającego stosuje się odpowiednio w przypadku wykonania przez podatnika zobowiązania podatkowego wynikającego bezpośrednio z ustawy, jak również przez płatnika, gdy wykonał zobowiązanie podatkowe omyłkowo w kwocie nadmiernej.

Art. 142. 1. Odwołanie należy wnieść w ciągu miesiąca po ogłoszeniu lub doręczeniu decyzji.

2. W razie śmierci strony przed upływem terminu do wniesienia odwołania może być ono wniesione przez jej spadkobierców lub kuratora spadku w ciągu miesiąca od chwili przyjęcia spadku lub ustanowienia kuratora.

Art. 143. 1. Zażalenie na decyzję incydentalną może być wniesione tylko łącznie z odwołaniem od decyzji głównej z wyjątkiem przypadku, gdy decyzja incydentalna została wydana po wydaniu decyzji głównej oraz z wyjątkiem przypadku określonego w art. 129 ust. 4.

2. Od decyzji incydentalnej wydanej po wydaniu decyzji głównej oraz od decyzji określonej w art. 129 ust. 4 służy stronie zażalenie tylko do jednej instancji bezpośrednio wyższej. Zażalenie należy wnieść w ciągu tygodnia po ogłoszeniu lub doręczeniu decyzji.

Art. 144. 1. Przed upływem terminu do wniesienia odwołania władza podatkowa powinna udzielać zgłaszającym się o to stronom ustnych informacyj o podstawach opodatkowania.

2. Władza podatkowa powinna, na pisemną prośbę strony, udzielić jej w terminie tygodniowym od wniesienia prośby pisemnego uzasadnienia podstawy opodatkowania i wysokości ustalonego zobowiązania podatkowego.

3. Wniesienie prośby o wydanie uzasadnienia zawiesza bieg terminu do wniesienia odwołania do dnia, w którym uzasadnienie zostanie doręczone.

Art. 145. 1. Odwołanie i zażalenie składa się na piśmie za pośrednictwem tej władzy podatkowej, która decyzję wydała.

2. Odwołanie i zażalenie, poza danymi określonymi w art. 26 ust. 1, powinno nadto zawierać konkretne zarzuty przeciw decyzji oraz wskazywać zarówno w jakim kierunku żąda się zmiany decyzji, jak i środki dowodowe, które dają władzy podatkowej możność stwierdzenia prawdziwości przytoczonych w odwołaniu lub zażaleniu twierdzeń.

Art. 146. Władza odwoławcza nie weźmie pod rozwagę okoliczności ani środków dowodowych, przytoczonych w odwołaniu, jeżeli:

1) okoliczności te powstały już po wydaniu decyzji w pierwszej instancji,

2) strona obowiązana była do przedstawienia dowodów w postępowaniu przed niższą instancją, a przedstawiła je dopiero w postępowaniu odwoławczym,

3) przytoczone przez stronę okoliczności nie należące do tych, które władza podatkowa powinna z urzędu uwzględniać, pozostają w sprzeczności ze stanowiskiem poprzednio przez stronę zajętym, a strona nie usprawiedliwi tej sprzeczności,

4) nowe twiedzenia mają na celu oczywiście przewleczenie sprawy,

5) strona występuje z wnioskami, które prowadzą do zupełnie nowej pod względem prawnym sprawy albo dotyczą zupełnie innego żądania, aniżeli to, o którym poprzednia instancja rozstrzygała,

6) strona podnosi zarzuty przeciw ustaleniom dokonanym na podstawie norm szacunkowych, chyba że ustalenia te dokonane zostały z naruszeniem art. 118.

Art. 147. Władza podatkowa pierwszej instancji bada konkretne zarzuty i środki dowodowe wskazane w odwołaniu, uzupełnia w miarę potrzeby postępowanie wyjaśniające, usuwa istotne wadliwości postępowania i, jeżeli nie stosuje przepisu art. 148 ust.1, przesyła odwołanie władzy podatkowej drugiej instancji ze swoim wnioskiem, dołączając akta sprawy.

Art. 148. 1. Jeżeli władza podatkowa pierwszej instancji uzna, że odwołanie zasługuje w całości lub w części na uwzględnienie, może sama zmienić swoją decyzję, w granicach uprawnień udzielanych władzom podatkowym pierwszej instancji przez władzę podatkową naczelną w drodze rozporządzenia.

2. Jeżeli strona nie zadowoli się decyzją władzy podatkowej pierwszej instancji, wydaną na zasadzie ustępu poprzedzającego, może zażądać w ciągu dwóch tygodni po otrzymaniu decyzji, aby jej odwołanie zostało rozpatrzone przez władzę podatkową drugiej instancji.

Art. 149. 1. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji.

2. Władza podatkowa może jednak wstrzymać w całości lub w części wykonanie decyzji, jeżeli to jest wskazane w ważnym interesie strony.

Art. 150. 1. Potrzebne uzupełnienie postępowania wyjaśniającego może władza drugiej instancji

przymusowego sprowadzenia mogą być sprowadzeni do urzędu przymusowo.

2. O przymusowe sprowadzenie władza podatkowa zwraca się do władzy bezpieczeństwa publicznego.

Art. 167. 1. Władza podatkowa może po wyczerpaniu środków przymuszenia przewidzianych w rozporządzeniu Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 22 marca 1928 r. o postępowaniu przymusowym w administracji (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 342) zarządzić zamknięcie przedsiębiorstwa, jeżeli podatnik nie nabył karty rejestracyjnej albo jeżeli podatnik nie prowadzi ksiąg handlowych, ksiąg uproszczonych lub podatkowych mimo, że z mocy przepisu jest do tego obowiązany.

2. Zastosowanie wyżej przewidzianego środka przymuszającego powinno być poprzedzone zagrożeniem użycia środka na dwa tygodnie przed jego zastosowaniem.

3. Zamknięcie przedsiębiorstwa pociąga za sobą odjęcie podatnikowi zarządu przedsiębiorstwa; dalszy tok postępowania w odniesieniu do zamkniętego przedsiębiorstwa regulują odrębne przepisy.

4. Władza podatkowa jest obowiązana umożliwić podatnikowi zaprowadzenie ksiąg w zamkniętym przedsiębiorstwie i zarządzić niezwłocznie cofnięcie środka przymuszającego, gdy podatnik nabył kartę rejestracyjną lub zaprowadził księgi.

5. Środki przymuszające, określone w niniejszym artykule, nie mogą być stosowane w odniesieniu do podatników wykonujących wolne zajęcie zawodowe oraz w odniesieniu do przedsiębiorstw koncesjonowanych, prowadzonych w interesie użyteczności publicznej.

Dział XVIII.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 168. Decyzje w sprawie ustalenia zobowiązań podatkowych (wymiarów) za czas do roku podatkowego 1945 włącznie oraz w sprawie odwołań i zażaleń od tych decyzyj wydają władze podatkowe właściwe w myśl przepisów niniejszego dekretu według przepisów dotychczas obowiązujących. Wznowienie jednak postępowania w sprawie ustalenia zobowiązań podatkowych z przyczyn zaszłych przed dniem wejścia w życie niniejszego dakretu, a stwierdzonych po tym dniu, następuje według przepisów niniejszego dekretu.

Art. 169. Dotychczasowe przepisy o obliczaniu i poborze niektórych rodzajów danin publicznych za pośrednictwem płatników pozostają w mocy.

Art. 170. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Skarbu, Ministrowi Administracji Publicznej i Ministrowi Ziem Odzyskanych — każdemu we właściwym zakresie działania.

Art. 171. 1. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem 1 lipca 1946 r. z wyjątkiem art. 126 i 167 ust. 1, 2 i 4, które wchodzą w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 stycznia 1946 r.

2. Z dniem wejścia w życie niniejszego dekretu tracą moc wszelkie przepisy w przedmiotach nim unormowanych, a w szczególności:

1) art. 2 - 4, 6, 9 - 22, 38 - 42, 47 - 96, 97 §§ 2 i 5, 98 - 121 oraz 137 - 154 ustawy z dnia 15 marca 1934 r. zawierającej Ordynację Podatkową (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 14, poz. 134),

2) art. 8, 13, 31 ust. 5, 33 ust. 2 zdanie pierwsze, 34, 36, 38, 46, 47, 49, 50, 51, 63 pkt d), 152, 153 i 161 ust. ostatni ustawy z dnia 1 lipca 1926 r. o opłatach stemplowych (Dz. U. R. P. z 1935 r. Nr 64, poz. 404) z późniejszymi zmianami,

3) art. 18, 24, 37, 40 i 41 ustawy z dnia 29 maja 1920 r. w przedmiocie zmiany przepisów o opodatkowaniu spadków i darowizn (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 299), art. 20 i 35 tejże ustawy w brzmieniu ustalonym ustawami z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 263) i z dnia 18 lipca 1924 r. (Dz. U. R. P. Nr 72, poz. 699) oraz art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 31 marca 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr 33, poz. 263).

3. Ilekroć w innych przepisach prawnych jest mowa o przepisach uchylonych niniejszym dekretem, należy zamiast uchylonych przepisów stosować odpowiednio przepisy niniejszego dekretu.

Przezydent Krajowej Rady Narodowej:

Bolesław Bierut

w/z Prezes Rady Ministrów:

Stanisław Mikołajczyk

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Minister Administracji Publicznej:

Władysław Kiernik

w/z Minister Ziem Odzyskanych

Jan Wasilewski

(Przedruk z Dz. U. R. P. z dnia 21 czerwca 1946 r. Nr 27, poz. 174).

136

UCHWAŁA RADY MINISTRÓW

z dnia 4 kwietnia 1946 r.

Na zasadzie art. 100 rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 17 marca 1928 r. o prawie bankowym (Dz. U. R. P. Nr 34, poz. 321) w brzmieniu dekretu z dnia 18 grudnia 1945 r. (Dz. U. R. P. z 1946 r. poz. 10, Nr 2), niżej wymienione przedsiębiorstwa bankowe zostają pozbawione koncesyj i wprowadzone w stan likwidacji:

1) Bank Cukrownictwa, Spółka akcyjna z siedzibą w Poznaniu,

2) Bank Dyskontowy Warszawski, Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie,

3) Powszechny Bank Kredytowy, Spółka Akcyjna z siedzibą w Warszawie,

4) Powszechny Bank Związkowy w Polsce, Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie,

5) Bank Zachodni, Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie,

6) Bank Towarzystw Spółdzielczych, Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie,

7) Bank Poznańskiego Ziemstwa Kredytowego w Poznaniu,

8) Bank Amerykański w Polsce, Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie,

9) Międzynarodowy Bank Handlowy, Spółka Akcyjna z siedzibą w Katowicach,

10) Wileński Prywatny Bank Handlowy, Spółka Akcyjna,

11) Bank Kwilecki, Potocki i S-ka, Spółka Akcyjna, z siedzibą w Poznaniu,

12) Łódzki Bank Depozytowy, Spółka Akcyjna, z siedzibą w Łodzi,

13) Polski Bank Komercyjny, Spółka Akcyjna, z siedzibą w Warszawie,

14) Poznański Bank dla Handlu i Przemysłu (Bank für Handel und Gewerbe), Spółka Akcyjna, z siedzibą w Poznaniu,

15) Bank Spółek Niemieckich w Polsce, Spółka Akcyjna, z siedzibą w Łodzi,

16) Bank Komercjalny, Spółka Akcyjna, z siedzibą w Krakowie.

Prezes Rady Ministrów:

Edward Osóbka- Morawski

(Przedruk z Monitora Polskiego z dnia 15 czerwca 1946 r. Nr 52, poz. 91).

137

ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 30 marca 1946 r.

o *zniesieniu Centralnej Kasy Skarbowej.*

Na podstawie art. 2 dekretu z dnia 18 września 1945 r. o włączeniu emisji biletów skarbowych do emisji biltetów bankowych, Narodowego Banku Polskiego (Dz. U. R. P. Nr 42, poz. 232) zarządzam co następuje:

§ 1. Znosi się Centralną Kasę Skarbową, której zakres działania ustanowiony został rozporządzeniem Kierownika Resortu Gospodarki Narodowej i Finansów z dnia 5 października 1944 roku (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 39).

§ 2. Zamknięte księgi oraz dokumenty kasowe Centralnej Kasy Skarbowej przejmuje Centralna Księgowość Ministerstwa Skarbu.

§ 3. Zarządzenie niniejsze wchodzi w życie z dniem ogłaszenia.

Minister Skarbu:

K. Dąbrowski

(Przedruk z Monitora Polskiego z dnia 17 maja 1946 r. Nr 43, poz. 83).

zarządzić z urzędu lub na wniosek strony, może je przeprowadzić sama lub przez władzę podatkową pierwszej instancji.

2. Jeżeli władza drugiej instancji, rozpatrując odwołanie, stwierdzi na podstawie akt istotną wadliwość postępowania, zwraca odwołanie władzy podatkowej pierwszej instancji celem usunięcia stwierdzonych wadliwości.

Art. 151. Gdy odwołanie podlega rozpatrzeniu przez komisję odwoławczą a podatnik wyrazi w odwołaniu życzenie złożenia ustnych wyjaśnień w celu uzasadnienia podniesionych w nim zarzutów, należy go zawiadomić o terminie rozpoznania odwołania przynajmniej na tydzień przed posiedzeniem komisji odwoławczej pod warunkiem, że przy wniesieniu odwołania uiści opłatę. Opłata wynosi 1/2% od kwoty spornego podatku, nie mniej jednak niż 50 zł i nie więcej niż 500 zł. W razie całkowitego lub częściowego uwzględnienia odwołania opłata podlega zwrotowi.

Art. 152. 1. Przy rozstrzyganiu odwołania władza drugiej instancji nie jest związana ustaleniami władzy pierwszej instancji i bądź oddala odwołanie, bądź zmienia zaskarżoną decyzję. Jeżeli jednak władza drugiej instancji przyjdzie do przekonania, że zobowiązanie podatkowe ustalono w kwocie za niskiej, wówczas, nie rozstrzygając odwołania, zwraca sprawę władzy podatkowej pierwszej instancji celem dokonania uzupełniającego ustalenia zobowiązania podatkowego (uzupełniającego wymiaru).

2. W razie podwyższenia podatku należy wydać nową decyzję z wezwaniem do zapłaty różnicy podatku. Od tej decyzji służy stronie prawo wniesienia odwołania; jeżeli odwołanie takie zostało wniesione, należy je rozpatrzyć łącznie z pierwotnym odwołaniem, w przeciwnym zaś razie pierwotne odwołanie podlega rozpatrzeniu o tyle, o ile zawarte w nim zarzuty nie zostały przesądzone przez uzupełniający wymiar.

Art. 153. 1. Odwołanie może być cofnięte pisemnie lub ustnie przez oświadczenie do protokołu.

2. Cofnięcie odwołania wymaga do swej skuteczności zgody władzy podatkowej, w razie zaś przesłania odwołania władzy odwoławczej — zgody tej władzy i ma moc z chwilą zawiadomienia podatnika o umorzeniu postępowania odwoławczego.

Art. 154. 1. Przepisy zawarte w art. 132 — 139 mają odpowiednie zastosowanie do decyzji władz podatkowych drugiej instancji.

2. W decyzji, nie uwzględniającej całkowicie lub częściowo odwołania, władza odwoławcza powinna w odpowiedzi na konkretne zarzuty odwołania podać prawne i faktyczne uzasadnienie decyzji.

Art. 155. Przewodniczącemu komisji odwoławczej służy prawo wniesienia skargi do Najwyższego Trybunału Administracyjnego na decyzje tej komisji. W przypadku tym zastępstwo adwokackie nie obowiązuje.

Dział XV.

Wznowienie postępowania, uchylenie oraz zmiana decyzji z urzędu.

Art. 156. W sprawie zakończonej decyzją, od której nie służy odwołanie, może nastąpić wznowienie postępowania:

1) jeżeli decyzja została spowodowana przez sfałszowanie lub przedstawienie sfałszowanego dokumentu, przez fałszywe zeznanie świadka, biegłego lub tłumacza, przekupstwo lub inny czyn karalny sądownie,

2) jeżeli wyjdą na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności faktyczne, które istniały już przy wydaniu decyzji lub nowe środki dowodowe, o ile okoliczności te i środki w toku postępowania nie były znane władzy rozstrzygającej lub nie mogły być wówczas powołane przez stronę zainteresowaną we wznowieniu, bez jej winy; dotyczy to także przypadku określonego w art. 141 ust. 3 z wyjątkiem jednak — o ile chodzi o opłaty stemplowe — gdy czynność prawna została w całości lub w części odwołana za wzajemną zgodą stron, bądź na żądanie jednej strony z mocy służącego jej prawa,

3) jeżeli władza, właściwa do rozstrzygnięcia pytania wstępnego, zadecydowała o nim w istotnych punktach odmiennie od oceny pytania, przyjętej za podstawę decyzji.

Art. 157. 1. Podanie o wznowienie postępowania należy wnieść do władzy podatkowej, która wydała decyzję w pierwszej instancji, w ciągu dwóch tygodni od dnia, w którym strona domagająca się wznowienia otrzymała, w sposób dający się udowodnić, wiadomość o przyczynie uzasadniającej wznowienie.

2. Wznowienie postępowania może zarządzić władza podatkowa również z urzędu.

3. W obu przypadkach wznowienie postępowania może nastąpić z powodu przyczyn wskazanych w art. 156 pkt 1) w każdym czasie, z powodu zaś przyczyn określonych w punktach 2) i 3) tegoż artykułu — jedynie przed upływem terminu określonego w art. 130.

Art. 158. 1. O wznowieniu postępowania rozstrzyga władza podatkowa, która w sprawie wydała decyzję w ostatniej instancji. Jeżeli decyzja zosta-

ła wydana przez komisję odwoławczą, o wznowieniu rozstrzyga izba skarbowa.

2. W decyzji o wznowieniu postępowania władza podatkowa powinna postanowić, w jakim zakresie ma nastąpić wznowienie postępowania.

Art. 159. 1. Od decyzji załatwiającej odmownie podanie o wznowienie postępowania służy stronie prawo wniesienia odwołania.

2. Od decyzji władzy podatkowej, wznawiającej postępowanie, nie ma osobnego odwołania.

Art. 160. Decyzje, na mocy których strony lub inne osoby nie nabyły żadnych praw, mogą być uchylane i zmieniane z urzędu w każdym czasie zarówno przez władzę podatkową, która decyzję wydała, jak i w trybie nadzoru przez przełożoną władzę podatkową.

Art. 161. 1. Prawomocne decyzje, na mocy których strony nabyły już prawa, mogą być uchylane lub zmieniane w trybie nadzoru przez władzę podatkową naczelną za zgodą tych stron.

2. Uprawnienia, określone w ust. 1, władza podatkowa naczelna może w drodze rozporządzenia przenosić na władzę podległe.

Art. 162. 1. Władza podatkowa naczelna może z urzędu uchylić lub zmienić w koniecznym zakresie każdą decyzję prawomocną, o ile niepodobna w inny sposób odwrócić niepowetowanej szkody dla Skarbu Państwa, samorządu terytorialnego lub gospodarstwa społecznego; przepis ten nie dotyczy decyzji w sprawie ustalenia zobowiązania podatkowego (art. 125).

2. W przypadku gdy decyzja, określona w ust. 1, dotyczy daniny komunalnej i wydana została przez organ kolegialny związku samorządowego, prawo uchylania lub zmiany tej decyzji służy prezydium rady narodowej wyższego stopnia.

D z i a ł XVI.

Opłaty i koszty.

Art. 163. 1. Stronę obciążają koszty postępowania (opłaty i koszty):

1) które wynikły z winy strony,

2) które zostały poniesione na wniosek strony.

2. Do kosztów postępowania zalicza się koszty podróży i wynagrodzenia świadków i biegłych oraz koszty oględzin na miejscu.

3. Władza podatkowa może zaliczyć do kosztów postępowania także inne koszty usprawiedliwione warunkami sprawy.

Art. 164. 1. Świadkowie i biegli wzywani w sprawach podatkowych, a także członkowie komisyj odwoławczych, otrzymują zwrot kosztów podróży i wynagrodzenie (art. 103) według norm ustalanych przez władzę podatkową naczelną w drodze rozporządzenia.

2. Wojskowi i urzędnicy publiczni otrzymują wynagrodzenie za stratę czasu w wysokości należnych im diet oraz kosztów podróży w wysokości przewidzianej dla ich podróży służbowych.

3. Koszty podróży oraz wynagrodzenie świadkom i biegłym wypłaca się po spełnieniu czynności, do której świadek lub biegły został powołany.

Art. 165. 1. Jeżeli strona nie wniesie opłat i nie uiści należności z tytułu kosztów, które zgodnie z przepisami niniejszego dekretu, bądź przepisami o opłatach stemplowych powinny być uiszczone z góry, władza podatkowa wyznaczy jej termin od jednego do dwóch tygodni celem wniesienia należnej sumy. Jeżeli w terminie tym należne sumy nie zostaną uiszczone, pismo wraz z załącznikami podlega zwrotowi lub czynność, uzależniona od uiszczenia opłaty bądź należności, będzie zaniechana.

2. Przepis ust. 1 nie ma zastosowania do przypadku określonego w art. 151.

3. Władza podatkowa obowiązana jest jednak załatwić podanie mimo nieuiszczenia opłaty stemplowej:

1) jeżeli za niezwłocznym załatwieniem przemawiają względy publiczne lub wzgląd na poważny interes strony,

2) jeżeli wniesienie podania stanowi czynność, dla której jest ustanowiony termin,

3) jeżeli podanie wniosła osoba zamieszkała za granicą bez pośrednictwa konsulatu polskiego.

4. Nie uiszczone przez stronę koszty postępowania podlegają przymusowemu ściągnięciu w drodze egzekucji administracyjnej.

5. W przypadku określonym w ust. 3 pkt 3) władza podatkowa przesyła odpowiedź na podanie właściwemu konsulatowi polskiemu, który ją doręczy stronie za uprzednim pobraniem opłaty konsularnej.

6. W razie stwierdzonego ubóstwa strony władza podatkowa może zwolnić ją częściowo lub całkowicie od kosztów postępowania.

D z i a ł XVII.

Środki przymuszające.

Art. 166. 1 Winni niestawiennictwa na powtórne wezwanie władzy podatkowej z zagrożeniem

138

ZARZĄDZENIE MINISTRA SKARBU

z dnia 29 kwietnia 1946 r.

o ustaleniu ceny zapałek.

Na podstawie § 6 rozporządzenia Ministra Skarbu z dnia 31 stycznia 1931 r. w sprawie wykonania ustawy o monopolu zapałczanym (Dz. U. R. P. Nr 10, poz. 51), zmienionego rozporządzeniem Ministra Skarbu z dnia 16 stycznia 1934 r. (Dz. U. R. P. Nr 7, poz. 55) zarządzam, co następuje:

Hurtową cenę zapałek normalnego typu w obrocie krajowym ustala się od dnia 1 maja 1946 r. za skrzynię o zawartości 5.000 pudełek, po 48 zapałek przeciętnie w pudełku, franco stacja odbiorcza

na 11.000 złotych przy jednorazowym odbiorze conajmniej 100 skrzyń,

na 11.500 złotych przy jednorazowym odbiorze poniżej 100 skrzyń.

Minister Skarbu:

w/z Dr. L. Kurowski
Podsekretarz Stanu

(Przedruk z Monitora Polskiego z dnia 15 czerwca 1946 r. Nr 52, poz. 93).

139

OKÓLNIK MINISTERSTWA SKARBU

z dnia 12 czerwca 1946 r. L. D. V. 4-7/11/46

w sprawie wprowadzenia w życie noweli do dekretu o podatku od wynagrodzeń oraz w sprawie szacowania wartości pieniężnej świadczeń w naturze, wypłacanych w okresie od 1 lipca 1946 r. do 31 grudnia 1946 r.

Do
wszystkich Izb Skarbowych
i Urzędów Skarbowych (Rewizyjnych)

I. Ministerstwo Skarbu przesyła w załączeniu tekst uchwalonego przez Radę Ministrów w dniu 6 czerwca 1946 r. dekretu nowelizującego przepisy o podatku od wynagrodzeń. W myśl art. 5 dekret ten wchodzi w życie z dniem ogłoszenia z mocą obowiązującą od dnia 1 lipca 1946 r. To też z dniem tym przepisy dekretu należy stosować nawet w tym przypadku, gdyby odpowiedni numer Dziennika Ustaw Rzeczypospolitej Polskiej nie dotarł na czas do urzędów skarbowych. W związku z tym należy również bezzwłocznie po otrzymaniu niniejszego zarządzenia podać zasady nowych przepisów w zakresie podatku od wynagrodzeń do publicznej wiadomości w sposób gwarantujący najszybsze dotarcie do zainteresowanych pracodawców, jak również okręgowym i miejscowym Komisjom Związków Zawodowych.

II. Przy ustalaniu wartości pieniężnej świadczeń w naturze wymienionych w art. 2 ust. 4 dekretu, Ministerstwo Skarbu poleca stosować następujące zasady:

1) W y ż y w i e n i e.

a) Wartość wyżywienia w stołówkach w formie posiłków w stanie przyrządzonym, wydawanych pracownikowi i ewentualnie drugiemu ze współmałżonków oraz członkom rodziny pracownika w rozumieniu art. 9 dekretu (nazywanymi w dalszym ciągu zarządzenia „osobami korzystającymi ze stołówki") w miejscu pracy, bądź w lokalu wskazanym przez pracodawcę do spożycia na miejscu lub zabrania ze sobą — należy ustalać w wysokości sumy ponoszonej przez pracodawcę (z wyłączeniem sum odpłat ponoszonych przez pracowników) na rzecz poszczególnych osób korzystających ze stołówki.

Przy wypłatach wynagrodzeń z góry przy ustalaniu wartości wyżywienia może być przyjęta suma poniesionych przez pracodawcę kosztów w ostatnim okresie wypłaty.

Przykład I.

Pracodawca ponosi na rzecz stołówki opłatę w kwocie 10 zł dziennie na każdą osobę korzystającą ze stołówki. Wartość wyżywienia dla tej osoby przyjmuje się w wysokości 10 zł dziennie.

Przykład II.

Pracodawca wpłaca na rzecz stołówki ogólną sumę 300.000 zł za pewien okres czasu

np. za jeden miesiąc. Ze stołówki korzysta 500 osób, zatem wartość wyżywienia na jedną osobę przyjmuje się w wysokości 600 złotych miesięcznie lub 20 zł dziennie.

b) W przypadkach, gdy ustalenie wysokości ponoszonych przez pracodawcę kosztów wyżywienia na rzecz osób korzystających ze stołówki jest utrudnione (np. poniesione koszty na stołówkę są zbyt wysokie ze względu na tworzone zapasy na okresy następne i t. p.) lub gdy dzienny koszt poniesiony na ten cel przez pracodawcę przekrakracza 60 zł na każdą osobę korzystającą ze stołówki — wartość całodziennego wyżywienia ustala się w wysokości 60 zł dziennie na jedną osobę.

W przypadku wyżej wspomnianym, gdy ustalenie ponoszonych przez pracodawcę kosztów wyżywienia jest utrudnione, a zdaniem rady zakładowej lub miejscowego związku zawodowego, do którego należy ogół pracowników danego zakładu pracy, wartość posiłków w poszczególnych zakładach pracy liczona według cen rynkowych jest niższa od 60 zł, upoważnia się naczelnika właściwego urzędu skarbowego do odpowiedniego — stosunkowo do cen rynkowych — jej obniżenia na wniosek rady zakładowej lub związku,

Przy wydawaniu przez pracodawcę tylko obiadu wartość tego posiłku przyjmuje się w wysokości 50% wartości całodziennego wyżywienia, przy wydawaniu zaś tylko kolacji lub śniadania, wartość każdego z tych posiłków przyjmuje się w wysokości 25% tej wartości.

2) M i e s z k a n i e s ł u ż b o w e.

Wartość pieniężną bezpłatnego mieszkania służbowego przyjmuje się według obowiązujących w danej miejscowości ustawowych norm komornego za mieszkania podobne. W razie udzielenia przez pracodawcę mieszkania służbowego w formie odpłatnej według cen niższych od określonych w zdaniu poprzedzającym norm komornego, doliczeniu podlega różnica między normą ustawową obowiązującą w danej miejscowości a kwotą faktycznie zapłaconą przez pracownika.

3) Ś w i a t ł o.

Wartość pieniężną światła przyjmuje się według zużycia i obowiązującej w danej miejscowości ceny energii elektrycznej lub gazu; w razie niemożności ustalenia wartości światła w sposób wyżej wskazany wartość jego przyjmuje się w wysokości 30 zł miesięcznie od jednej izby.

4) O p a ł.

Wartość pieniężną opału przyjmuje się w wysokości 60 zł miesięcznie od jednej izby w okresie pełnego roku.

5) W ę g i e l d e p u t a t o w y.

Wartość pieniężna węgla deputatowego ustala się na podstawie ceny zasadniczej III grupy dla orzecha II klasy I, która to cena według cennika obecnie obowiązującego wynosi 475 zł za jedną tonnę.

6) U ż y t k o w a n i e r o l i.

Wartość pieniężną użytkowania roli przyjmuje się w sumie odpowiadającej 2 kwintalom żyta z jednego hektara ziemi ornej, liczonym według miejscowych cen wolnego rynku.

7) O r d y n a r i e.

Wartość pieniężną ordynarii, wydawanych w granicach norm układu zbiorowego pracy pracownikom zatrudnionym w gospodarstwach rolnych w rozumieniu przepisów o podatku gruntowym, przyjmuje się w wysokości 50% miejscowych cen wolnego rynku.

III. Z dniem 1 lipca 1946 r. uchyla się okólnik z dnia 16 maja 1945 r. L. D. V. 3-3/11/45 (Dz. Urz. Min. Sk. Nr 19, poz. 130) oraz okólnik z dnia 5 lutego 1946 r. L. D. V. 4-7/1/46 w sprawie szacowania świadczeń w naturze.

IV. Obywatele Dyrektorzy Izb Skarbowych przystąpią bezwłocznie do ustalenia cen wolnego rynku dla celów szacowania świadczeń w naturze zgodnie z przepisem art. 2 ust. 5 dekretu w nowym brzmieniu i ustalone ceny podadzą do wiadomości urzędom skarbowym, urzędy skarbowe zaś przekażą je pracodawcom w sposób gwarantujący najszybsze dotarcie do rąk osób zainteresowanych.

V. Wysokość ryczałtów, przewidzianych w art. 2 ust. 6 dekretu w nowym brzmieniu zostanie ustalona przez Ministerstwo Skarbu po zebraniu odpowiednich materiałów. Jednocześnie zostanie uregulowana sprawa przelania części uprawnień wynikających z wymienionego przepisu na Ob. Ob. Dyrektorów Izb Skarbowych.

VI. Biorąc pod uwagę wprowadzoną ostatnio zmianę zasad wypłaty wynagrodzeń w przedsiębiorstwach państwowych i pozostających pod zarządem Państwa, drogą skasowania lub znacznego zredukowania świadczeń w naturze i zastąpienia ich równowartością w gotówce, Ministerstwo Skarbu poleca do wynagrodzeń pracowników tych przedsiębiorstw stosować w drodze wyjątku przepisy dekretu w nowym brzmieniu, poczynając od wypłat dokonywanych od dnia 1 czerwca 1946 r., bez względu na czas za jaki one przypadają. Niedobrane z tego tytułu sumy podatku od wynagrodzeń Ministerstwo Skarbu umarza na podstawie art. 123

§ 1 ordynacji podatkowej (Dz. U. R. P. z 1936 r. Nr 14, poz. 134).

W przypadku dokonania potrąceń od wynagrodzeń określonych w ust. poprzedzającym w mysl dotychczasowej skali podatkowej procodawcy służy uprawnienie do sprostowania dokonanych obliczeń i wpłat podatku według skali dekretu w nowym brzmieniu oraz potrącenia, ewent. nadpłaty z podatku należnego za następne miesiące. O dokonanym sprostowaniu pracodawca obowiązany jest zawiadomić urząd skarbowy w terminie do dnia 31 lipca 1946 r. w formie pisemnej przez uczynienie odpowiedniej wzmianki w wykazie potrąceń lub w liście płacy.

VII. Przy obliczaniu podatku w myśl art. 15 i art. 17 dekretu kwoty umorzonego podatku na zasadzie niniejszego okólnika (cz. VI) należy uważać jako kwoty podatku zapłaconego.

Minister Skarbu:
K. Dąbrowski

DZIAŁ NIEURZĘDOWY

Z MINISTERSTWA SKARBU

KOMUNIKAT

o *kradzieży 2 kwitariuszy poborców.*

Ministerstwo Skarbu podaje do wiadomości, że w okręgu Izby Skarbowej w Olsztynie poborcy skarbowemu Urzędu Skarbowego w Suszu zostały skradzione 2 kwitariusze poborców, a mianowicie:

1) Od Nr 221741 a — 221760 e, z którego zużyte zostały pokwitowania od Nr 221741 a — 221760 c, a niezużyte Nr 221760 d i Nr 221760 e;

2) od Nr 221761 a — 221780 e, z którego zużyte były pokwitowania Nr 221761a — 221762b, a niezużyte od Nr 221762 c — 221780 e

Niewykorzystane pokwitowania unieważnia się.

KOMUNIKAT

o *unieważnieniu pokwitowań sekwestratorskich.*

Ministerstwo Skarbu unieważnia niniejszym pokwitowania sekwestratorskie Seria A od Nr 076757e do 076760e, zrabowane poborcy skarbowemu Michałowi Goszczyńskiemu z Urzędu Skarbowego w Ursusie.

KOMUNIKAT

o *unieważnieniu pokwitowań kasowych*

Ministerstwo Skarbu unieważnia niniejszym pokwitowania kasowe od Nr 263989a do Nr 263989e do dziennika specjalnego wzór Nr 1, których brak stwierdzono w kasie 1 Urzędu Skarbowego w Bydgoszczy.

OGŁOSZENIE.

„R O L N I K" w Ostrzeszowie Spółdzielnia Rolniczo-Handlowa z odpowiedzialnością ograniczoną ogłasza, że uchwałą Walnego Zgromadzenia z dn. 25 maja 1945 r. zmieniono odpowiedzialność ograniczoną, na udziałami przez usunięcie odpowiedzialności dodatkowej w wysokości 5-krotnej udziałami. Spółdzielnia gotowa jest na żądanie zaspokoić wszystkich wierzycieli, których wierzytelności istnieć będą w dniu ostatniego ogłoszenia, względnie złożyć do depozytu sądowego kwoty, potrzebne na zabezpieczenie wierzytelności niepłatnych lub spornych. Wierzycieli, którzy nie zgłoszą się do spółdzielni w przeciągu trzech miesięcy od tego dnia, uważać się będzie za zgadzających się na zamierzoną zmianę.

Cena numeru niniejszego zł 35.—. **Prenumerata miesięczna zł. 30.—**

Redakcja i Administracja „Dziennika Urzędowego Ministerstwa Skarbu", Warszawa, ul. Wileńska 2/4.

Prenumeratę należy wpłacać na konto czekowe Ministerstwa Skarbu w P.K.O. Nr. 2.000, podając: cel wpłaty (prenumerata Dziennika Urzędowego Min. Skarbu), nazwę instytucji wpłacającej względnie nazwisko i imię wpłacającego, adres oraz miesiąc, którego wpłata dotyczy. Wysyłkę egzemplarzy dokonuje się po otrzymaniu wpłaty.
Ogłoszenia: za 1 milimetr szerokości 1 szpalty zł 6.—

Druk. „AUTOMA", Warszawa, Wileńska 7.